

БАЧКИ КУТАК

бр. 30
јануар 2021.
ГОДИНА XV

Лист ученика Основне школе „Руђер Бошковић“

бр. 30
јануар 2021.
ГОДИНА XV

Извршни директор: Станислава Шарчевић Гога

Главни и одговорни уредник : Нађа Весић 85

Ментор главног уредника: Весна Луковић

Уређивачки одбор

Гордана Мишковић Суботички, Ненад Лазић, Бранислава Грубишић, Тијана Срдановић, Јелена Веселиновић, Миленко Миљевић, Сања Обрадовић Каличанин, Божидар Радусин, Валентина Милијановић, Ана Динић, Весна Затежић, Весна Божовић, Дејан Павловић, Биљана Мандић, Јелена Дардић, Ива Спасић, Александар Лекић, Зоран Мишић, Слађана Ристић, Јелена Врачевић Бојациевски, Весна Луковић

Лектор - Весна Луковић

Новинари :

Теодора Јовићевић 7Б, Лола Керешевић, Елена Ђокић, Ања Кошанин, Тамара Лечић, Андреј Луковић, Александар Василић 8 А, Нађа Весић, Ена Зифра, Теодора Драгојловић, Марија Дикановић, Емина Оруч 8Б

Насловна страна: Grade 1

Дизајн: www.printandscreen.rs

РУБРИКЕ:

ИНТЕРВЈУ

МУЗИЧКА КУТИЈА

МИ У ПОСЕТИ

ИСТОРИЈСКИ ВРЕМЕПЛОВ

ШИРОМ ОТВОРЕНИХ ОЧИЈУ

СЛАТКА МАТЕМАТИКА

ЈЕЗИКОСЛОВЉЕ

ПЕТ ПЛУС

АРТ

ЕКОЛОШКИ АГЕНТИ

ОКОМ НАУКЕ

PUZZLE

СПОРТОЛИКЕ СТРАНЕ

И ЈОШ ПОНЕШТО...

МАТУРАНТИ

НАШЕ ПЕРО

КАШ МОЗАИК

УПР СВЕТ

Primary School Programme

Интервју са Весном Ломпар

Весна Ломпар је једно од најзначајнијих имена наше лингвистике. Професорка је Филолошког факултета, ауторка најбољих основношколских уџбеника, иноватор у приступу учења граматике. Имали смо задовољство да говоримо са њом у години која је за институцију на чијем се челу налази веома значајна.

Честитамо Вам на позицији коју заузimate у Друштву за српски језик и књижевност, овој важној установи за српску културу која постоји 110 година. Како се осећате у тој улози?

Осећам велику одговорност према дугој традицији оних који су поставили темеље нашем знању о српском језику. Били су то изузетни научници и људи, који су желели да знања о српском језику и српској књижевности постану део сваке наше породице, да се и људи којима то није професија упуте у вредност и племенитост наше усмене и писане речи. Осећам, истовремено, и дуг према многим својим студентима који су данас професори у основној или средњој школи и који се труде, у овако тешким условима живота код нас, да унапреде знања и вештине о којима су учили. Друштво за српски језик и књижевност настоји да им помогне у сваком могућем смислу.

Какву улогу Друштво има у садашњем тренутку?

Садашњи тренутак је тежак за све, па и за Друштво за српски језик и књижевност. Најтеже нам је то што због ванредног стања нисмо успели да одржимо Такмичење из српског језика и језичке културе и Књижевну олимпијаду. Али, трудимо се да оно што смо пропустили остваримо 2021.г. Друштво настоји да унапреди схватања о важности и положају српског језика у јавности, о правилном изговору и говору у медијима. Ту постоје тешкоће које треба заједничким настојањем да буду отклоњене.

Какво је било Ваше детињство?

Своје детињство бих могла описати само једним придевом – срећно. Пошто сам живела у кући са двориштем, могла сам, што је за већину деце која живе у зградама немогуће, имати различите кућне љубимце. Поред два пса, зеца, имала сам прилику да гајим и негујем канаринце, акваријумске рибице, голубове писмоноше, па чак и једну веверицу. Са њима и уз њих никада ми није било досадно нити сам се осећала усамљено. Моји родитељи су били професори у школи, па сам, посматрајући их како раде и код куће ствари за школу, схватила у чему је лепота и тежина професорског посла. Када би их, после пуно времена, посетили њихови давнашњи ђаци, видела сам колико је важно оставити леп траг у сећањима младих људи.

Сетите се неких смешних анегдота из детињства.

Испред куће у којој сам провела детињство била је некада велика ливада (данас су ту начичкане зграде). С јесени би велике кише ливаду натопиле водом, претвориле у плићу мочвару, која би се зими заледила. Тако је настајало огромно клизалиште за сву децу из улице, те се на њему уз измишљена такмичења у „брзом и уметничком клизању“ проводио зимски распуст. Да бисмо премостили тугу због отапања леда крајем фебруара, решила сам са две своје другарице да измислим нову забаву – пловидбу коритом по води. Припрема пловила, весала и обука „капетана“ трајала је много дуже него сама пловидба. И данас се сећам колико је хладно било док смо, изашавши из потопљеног корита, мокре до грла, трчале до куће да се пресвучемо.

Које су Ваше најдраже успомене из школе?

Радо се сећам школских приредби и својих улога на њима. Ти први наступи увек се урежу у памћење: по великом броју проба, огромној треми и ишчекивању реакције публике.

Који су Вам били омиљени предмети и наставници?

Поред српског језика, што није неочекивано кад се има на уму моја професија, волела сам и физику, ликовно и музичко. Омиљени су ми били они наставници који држе пажњу док предају, правично и строго оцењују, али знају да похвале и заинтересују ђака и за нешто што нису само уско школске обавезе. Тако сам, на пример, захваљујући наставнику музичког, трајно заволела хорску музику. Почела сам певати у школском хору, а потом и у другим аматерским хоровима. У том дружењу и концертима било је срећних и узвишених тренутака за незаборав.

Шта сте читали у школском узрасту и које књиге су посебно утицале на Вас?

У својој библиотеци имала сам многе романе у којима се описује пријатељство између животиња и деце. Тако је трајно у мом сећању остала прича о ждребету по имену Бела Грива. Касније, као и многи моји вршњаци, радо сам читала авантуристичке романе. Ипак, највише сам волела, и неколико пута прочитала, роман Гроф Монте Кристо Александра Диме. Допадао ми се тај романтични заплет и тријумф правде на крају. Нарочито ми је био интересантан начин на који је отац Фариа подучавао главног јунака, као и примери у којима је касније у животу Едмонду Дантесу то знање било драгоцено.

Како сте схватили да је језик оно чему ћете се предати?

Кад сам била при крају средње школе, нисам била сигурна чиме бих желела да се бавим. Моја интересовања су била разноврсна, од тога да бих волела да студирам сликарство до тога да је бавити се астрономијом заиста интересантно. На крају, одлучила сам се за студије физике. Тек касније сам схватила да ме више интересују језички закони од физичких. Тако се и јавила љубав према граматици, којом се бавим већ неколико деценија.

Како изгледају студија језика?

На студијама српског језика посебно се изучавају све језичке дисциплине. Пажња се подједнако поклања и историјском развоју језика и савременом језику, а у исто време обрађују се књижевна дела и из старије и из новије књижевности. Тако студенти који заврше ове студије могу да прочитају и разумеју нешто написано на старословенском, а у исто време могу да објасне зашто су и како у језик ушле речи типа бинџовати. Знају како се нешто правилно изговара, правилно пише. Знају како је нека реч настала и шта она значи. Једном речју, разумеју готово све језичке „тајне шифре“.

Пишете основношколске и средњошколске уџбенике. Зашто су уџбеници важни?

Уџбеници су важни јер су у њима научна знања и поуке написани разумљивим језиком, сажето и илустративно. И, наравно, најважније је да се читају, подвлаче, па чак

и критикују. Није добро да стоје у торби или некој фиоци – нетакнути.

Иновације у настави су веома битне. Ви сте један од родоначелника у тој пракси. Како иновације утичу на ученичка постигнућа и мотивацију?

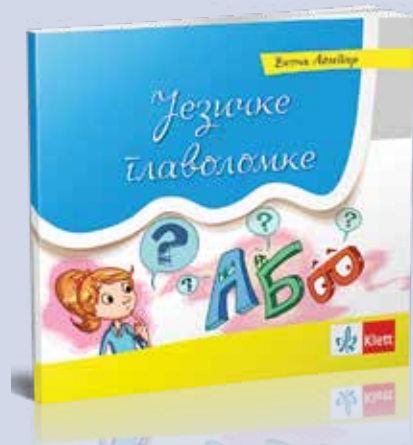
Када ученик има прилику да на неки необичан начин, другачији од оног на који је навикао, решава задатак из српског језика, више ће се трудити да дође до његовог решења. А заинтересован ученик много лакше и брже усваја градиво. Илустрације и карикатуре, ако су успешне, оживљавају машту ђака и свакако помажу разумевању. А анегдоте и изреке, као допуна основних знања, омогућавају ђаку да се, поводом језичких зачкољица, упозна са ширим световима живота и знања: од математике до уметности.

Како процењујете језичку писменост нашег народа и у чему се она огледа?

Она би свакако била много боља да у јавној комуникацији, коју диктирају масовни медији, има више уређености: да постоје лектори који би исправљали граматичке и правописне грешке које срећемо у новинама, који не би дозвољавали да се погрешно изговарају речи на телевизији. Тада би се створило једно осећање да је важно бити пристојан и у говору, као и у понашању. Језик је нешто што треба непрестано оплемењивати и унапређивати. Код свих људи се може понешто поправити. А у неколико поколења – то је поправљање које подиже стање језичке писмености код целог народа.

Зашто је битно бити писмен?

Писмен човек није само онај који уме да чита и пише, већ и онај који то чини без граматичких, правописних и акценатских грешака, ко се лепо и прецизно изражава. Писмен човек мисли боље, одмерава прикладност употребљене речи, не брза, није му језик бржи од памети, обузда неку несмотреност која би му измакла, спречава могуће неспоразуме. Запитајте се да ли је то важно и одговор ће се казати сам.

Коњи Светог Марка

Ове године нас је напустила Исидора Жебељан, један од најизвођенијих српских композитора, како на српској, тако и на светској музичкој сцени. Чињеница да је Симфонијски оркестар ВВС-а први пут извео и снимио композицију „Коњи Светог Марка“ једног српског композитора, говори колико је њена музика била пуна енергије и живота. Ова композиција је написана за Венецијански бијенале и једна је од најчешће извођених српских оркестарских композиција у иностранству.

Поред завршене композиције на Факултету музичке уметности у Београду, где је касније била и предавач, Исидора је била редован члан Српске академије наука и Светске академије уметности и науке. Компоновала је опере („Две главе и девојка“ и „Зора Д.“), музику за филм и музику за преко четрдесет позоришних представа, а добитница је и три Стеријине награде. Њена дела одишу спојем уметничке музике (Бартока, Прокофјева, Стравинског, Дебисија, Равела...) и балканске музичке традиције.

Ања Кошанин 8А

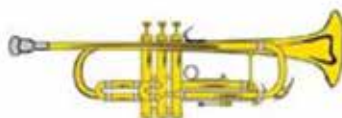
Musical Instruments

H F S Y N T H E S I Z E R T S
 A E S L V J E E K X Y C D E H
 R T T K F I L N O N A I P P A
 M L U U B E O I I O Z O F M K
 O I I B L A G L L R W V K U E
 N G F U A F S L I A A K Z R R
 I T K F X C E S I N E L A T B
 C U A S T C I Z G Y Q P C F J
 A S A K T R A U B U O W B G T
 V R E Y K S C O P V I S G L G
 S A E L G N A I R T N T D J T
 X W L L J R G U I T A R A A L
 O B O E D C O L Q K U H H R A
 L P L Q R C T L I M Z O Z H Z
 M X Q R K E Z H S T A Y E B N

BASS GUITAR
 DRUMS
 HARMONICA
 PIANO
 TRIANGLE
 UKULELE

CELLO
 FLUTE
 KEYBOARD
 SHAKER
 TRUMPET
 VIOLIN

CLARINET
 GUITAR
 OBOE
 SYNTHESIZER
 TUBA
 VOICE

Жене математичарке у Европи

У понедељак 5.10. ученици који похађају математичку секцију посетили су изложбу на Калемегану „Жене математичарке у Европи.“

Могли су на конкретним примерима да виде како су прослављене математичарке развијале упорност и креативност како би дошле до врхунских резулата.

Ученица Соња Пијановић Grade 6Б написала је следеће, након посете :

„На изложби Математичарке широм Европе видели смо разне математичарке и приче о њиховом путу ка својој љубави - математици, као и поруке које су оставиле за нове математичарке и математичаре.

Све оне имају нешто заједничко, а то је то што нису одустајале када је било тешко, него су упорно радиле и тако су заволеле математику још више.

Једна математичарка је рекла: „Математика није тешка, она је другачија.“ Једна је препоручила да не студирамо математику ако нам се нешто не уклапа. Ја сам то схватила као да је математика једна велика коцка која се састоји од мањих коцки и ако нема неке од тих мањих коцки које представљају на пример упорност и знање, нема решеног задатка а ни математике. Већина њих

нам је рекла да треба да будемо упорни, концентрисани, знатижељни да после сваког тачног задатка урадимо још и да ће нам тада бити лакше. Мене је ова изложба инспирисала да се више концентришем када радим задатке, и након ње сам још више заволела ову предивну науку - математику.“

Музеј чоколаде

Ученици Grade 3 су посетили Музеј чоколаде. При самом уласку у Музеј, деца су чулом мириса започела упознавање са чоколадом, једном од омиљених посластица.

Шетњом кроз простор и уз причу кустоса, упознали су се са комплетном историјом те чаробне посластице, њеним почетцима у људској употреби, њеним почетком употребе на европском тлу у и нашој земљи, начином прављења, начином конзумирања, лековитим својствима.

У првој соби Музеја чоколаде, која је уређена као прашума, ђаци су видели како изгледа плод какаа од кога касније настаје чоколада.

Ученици су заиста уживали у овој посети. Пробудили су сва чула, те су осим мириса имали прилику и да пробају чоколадне пралине, тоглу чоколаду и руби чоколаду од розе какаа.

Путовање кроз историју чоколаде ће ученицима Grade 3 бити инспирација за тему којом се баве, How We Express Ourselves и писању прича. Можда баш о чоколади.

Куће некад и сад

Ученици Grade 1, посетили су у среду 4. новембра Етнографски музеј и тада учествовали у радионици „Куће некад и сад“ која је део едукативног пројекта Етнографског музеја „Дете и традиција“ започетог 2003. године.

Ђаци су имали задатак да постављањем сличица некада коришћених предмета на план ентеријера планинске куће, открију како се некада живело на селу, а затим су кренули у авантуру проналажења задатих предмета у оквиру изложбене поставке музеја.

Изложба „Краљеви и светитељи српски“

Изложбу „Краљеви и светитељи српски“ у Историјском музеју Србије која кроз вредне експонате прича причу о српској средњовековној династији Немањића, посетили су ученици Grade 8A и прве године гимназије.

Поставка изложбе је сачињена од 12 тематских целина које описују прве династије преднемањићког доба, порекло и постојбину династије Немањић, симболички и титуларни карактер имена Стефан и Урош, значај патрона Светог Стефана Првомученика за династију, владарске инсигније Немањића, њихова столна места, улогу државних сабора, култ владара ратника, династичку лозу Немањића, процес стицања аутокефалности, процват задужбинарства, гробне цркве и светост владара.

Ђаци су имали прилику да виде оригиналне предмете попут накита, оружја, новца, репродукције икона, фресака, као и све оне мање познате детаље из живота свих владара.

Излет на Космај

Ученици Grade 3 провели су диван дан на Космају на породичном имању другара из разреда Новака и Дуње. Ђаци су учествовали у спортским активностима и такмичењима, опробали су се и у глесним и музичким радионицама и као у квизу знања. Радујемо се новом дружењу са нашим љубазним домаћинима.

У посети НАВАК-у

Ученици Grade 2A су посетили Националну возачку академију „Навак“.

Стручњаци центра НАВАК као места за едукацију о безбедној возњи, деци су представили разне симулације ситуација које се тичу њих самих као учесника саобраћаја. Вежбали су да пређу улицу на безбедан начин.

Научили су колико је важно везивање појаса и како нам то може спасити живот. Ученици/е су сазнали како се седи у аутомобилу на задњем седишту.

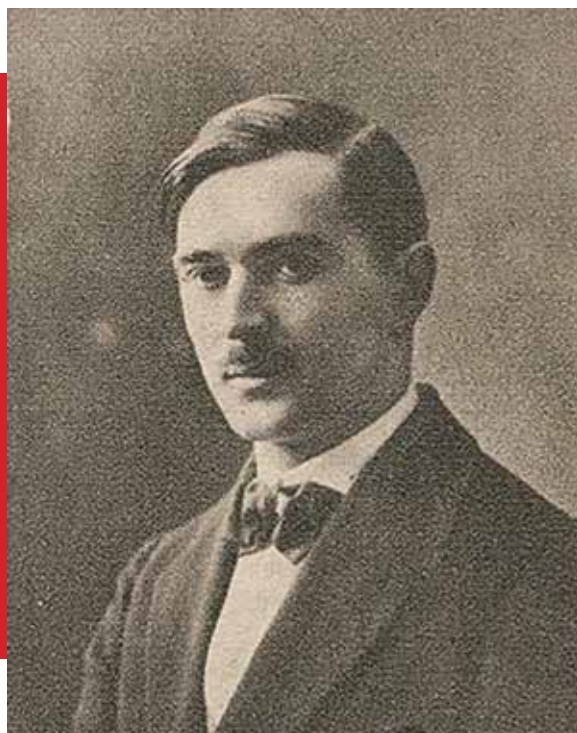

Излет на Аду

Ученици РYP програма, обележили су Дечију недељу излетом на Аду Циганлију у петак 9. октобра. Ученици Grade 1, 2 и 3 посетили су Аду Сафари, етно и еко парк смештен у срцу полуострва са дечијим игралиштем и малим зоо вртом са разним домаћим животињама. Парк науке, специфично организован и дизајниран простор, у којем се налазе научнопопуларни експонати, посетили су ученици Grade 4 и 5 разреда. Бацци су имали прилику да се упознају са најзанимљивијим феноменима из области физике, астрономије, математике, географије и психологије опажања.

Милан Стојадиновић - слика из студентских дана

Милан Стојадиновић и влада Милана Стојадиновића

Милан Стојадиновић је један од најконтроверзнијих српских политичара XX века. Називан је „финасијским генијем“, „највећим народним пријатељем и добротвором“, „апостолом мира“, али и „фашистом“, „оцем корупције“ и „најомрзнутијим човеком у Југославији“.

Милан Стојадиновић рођен је 4. августа (23. јула по јулијанском календару) 1888. године у Чачку. Његов отац Михаило, иначе родом из Стопање код Крушевца то време радио је у тамошњем окружном суду. Основну школу започео је у Чачку а завршио у Крушевцу, док је гимназију започео у Крушевцу, наставио у Ужицу, а завршио у Београду. Стојадиновић је као гимназијалац био присталица социјалистичких идеја које је пропагирао Живко Топаловић, будући шеф Социјалистичке странке и његов каснији политички противник. Од 1906. до 1910. године студирао је на Правном факултету у Београду. На факултету га је највише интересовала економска група предмета. После завршеног факултета Стојадиновић одлази у Немачку, Минхен па Берлин. Тамо је имао могућност да слуша предавања стручњака светског гласа као што су Лудвиг Брентано, Валтер Лоц и Макс Вебер. У Берлину је започео и завршио рад на докторској дисертацији која се бавила немачким буџетом. Ментор овог рада

био је професор Адолф Вагнер. Докторска дисертација штампана је годину дана касније (1912) под називом *Немачки буџет*.

Од 1914. године Стојадиновић је почео да обавља послове у државној служби. Прво задужење било му је писар у Буџетском одељењу Министарства финансија. Касније је постављен за начелника Главног државног рачуноводства. У току рата учествовао је у повлачењу српске војске и боравио и радио на Крфу. Након завршетка рата напушта Министарство финансија пошто је почео да се бави банкарским пословима и постао директор новоосноване Енглеске трговинске банке. У току 1920. године користећи свој положај и познанства постаје потпредседник Београдске берзе, институције којој ће касније бити дугогодишњи председник.

Стојадиновић је на позив Николе Пашића постао министар финансија 20. децембра 1922. године, са само 34 године. На овом положају се задржао све до 8. априла 1926. године. Током Стојадиновићевог мандата дошло је до повећања извоза, заустављања инфлације, стабилизације динара, као и поправљања свеукупне економске и финансијске ситуације.

У периоду од 1926. до 1934. године Стојадиновић се углавном бавио берзанским и банкарским пословима,

увећававши већ стечено велико богатство. Неки аутори говоре о томе да је баснословно зарадио манипулацијом са обвезницама ратне штете. Након атентата на краља Александра, децембра 1934. године на чело владе дошао је Богољуб Јевтић, а на месту министра финансија, по трећи пут у каријери нашао се Милан Стојадиновић. Историчар Тодор Стојков као разлоге наводи вишегодишње лично пријатељство кнеза Павла Карађорђевића и Стојадиновића као и блискост обојице с британским послаником Хендерсоном. Разлоге треба тражити и у томе што је Стојадиновић важио за човека блиског енглеском капиталу. Он је у то време био директор филијала два британска концерна „Yarrows“ и „Marconi“. Након петомајских избора 1935. године кнез Павле је одлучио да је време за промене, а за новог председника Министарског савета именован је Милан Стојадиновић. Нова влада формирана је 24. јуна 1935. године. У владу су ушли представници: Народне радикалне странке (НРС), Словенске људске странке (СЛС) и Југословенске муслиманске организације (ЈМО). Милан Стојадиновић је у српску политику први пут увео економску димензију. Политичка власт је доприносила економском уздицању Србије, јачању области у којима Срби живе, економској интеграцији и привредном повезивању земље. Посебно се занимао за напредак индустрије. Захваљујући, између осталог, и његовом настојању, отворена је рафинерија бакра у Бору, рафинерија олова у Трепчи и алуминијума крај Шибеника. За његове владе подигнуто је укупно 111 нових фабрика и основано сто нових индустријских предузећа, у 92% случајева са домаћим капиталом. Тада се почело са стварањем авио-индустрије у Земуну и ауто-индустрије у Раковици, отворена је фабрика сумпорне киселине „Зорка“ у Шапцу, а произведена је и прва домаћа локомотива „Сава“.

У спољној политици Стојадиновић је ишао путем Велике Британије која је, после јуна 1936, повела политику

приближавања Мусолинију и Хитлеру. На подстицај из Лондона и Берлина, Стојадиновић је почетком 1937. године склопио с Бугарском уговор о „искреном и вечном пријатељству“, којим се ова земља одрекла претензија на Македонију, Цариград и Босилеград. Убрзо по склапању британско-италијанског споразума 25. марта, и између Југославије и Италије склопљен је споразум о пријатељству.

Милан Стојадиновић пао је са власти, онако како је на њу и дошао, кризом владе изнутра, тј. оставком неколико министара у договору са кнезом намесником, што је изазвало оставку целог кабинета. Пад Милана Стојадиновића 4. фебруара 1939. године значио је његов дефинитиван опроштај од власти.

Након тога Стојадиновић и његова група почињу са организовањем сопствене странке која је од фебруара 1940. године носила назив Српска радикална странка. Акција ове групе, која је услед цензуре штампе и распуштања Народне скупштине обављала путем летака, резултирала је Стојадиновићевим хапшењем 19. априла 1940. године, након чега је уследила интернација. Стојадиновић је интернацију прво проводио на Руднику, а касније на Илици где је био лечен од парадентозе. Непосредно пре обарања Цветковићеве владе 18. марта 1941. предат је Британцима и интерниран на југ Африке, острво Маурицијус, где је остао све до 1947. године. Након тога отишао је у Аргентину, Буенос Ајрес, где је остао до краја живота.

Последњих десет година провео је у писању мемоара за које је дуго прикупљао грађу, а у чему му је помогао и Милош Црњански. У њима је изнео своје погледе на свет, своја искуства и виђење историје. Умро је у сну 1961. године.

Милан Стојадиновић на састанку са Хитлером

Аустралијске пустиње

Ако желите да видите пустињу, онда је Аустралија право место за вас. Иако је окружена водом, готово петина континента покривена је пустињом. У ствари, то је најсушнији насељени континент на планети, само је Антарктик сувљи.

Као и у другим пустињама широм света, и у аустралијским пустињама наилазимо на поприлично тешке услове живота; сува подручја која су обично врућа дању, а ноћу хладна јер је небо ведро и има мало вегетације која би спречила брзо хлађење површине.

Сурови услови разлог су за мали број врста и низак биодиверзитет, али и поред тога постоје бројне интересантне врсте биљака и животиња које су се прилагодиле тешком начину живота у аустралијским пустињама. Биљке су отпорне на сушу и углавном су заступљени кактуси и сукуленти са адаптацијама за чување воде и смањење транспирације (бодље уместо лишћа, меснато стабло итд.). Род багрема доминира пустињском флором у погледу богатства врста. Друге истакнуте групе укључују *Eremophila* (зевалице) - од којих се већина врста јавља само у сушном појасу; еукалиптуси и годеније.

Већина аустралијске пустињске фауне активна је ноћу. Међу кичмењацима, само птице не садрже значајан део ноћних врста. Ноћни су готово сви сисари и чак 50% врста гмизаваца. Ноћна активност омогућава врстама да избегну дневне екстремне температуре, док се један део пустињских животиња током дана скрива у јазбинама.

Аустралијске пустиње су дом билбија, дунарта, кенгура, валабија, слепих мишева, динга и великог броја глодара, огромне разноликости птица и гмизаваца, па чак и неких жаба, које се могу наћи само у пустињама Аустралије.

AUSTRALIAN DESERT BIOME

CLIMATE

The Australian desert is a hot and dry desert. Desert climate can go up to 54 Celsius.

DESERTS ARE FULL OF INTERESTING PLANTS AND ANIMALS LIKE THESE:

Katarina Knežević and Iskra Džaković

ГЕОГРАФСKE ЗАНИМЉИВОСТИ

• Ускршње острво

Вулканско острво у Тихом океану на језику локалног становништва се назива Рапа Нуи што у преводу значи пупак Земље. Познато је по Моаи статуама које су заштитни знак острва. Камене статуе се могу видети на неколико локација на овом острву. Високе су 4м, а тешке и до 80 тона и у облику су људских фигура укопаних у земљу. Пронађено је 1000 оваквих статуа где су фигуре окренуте ка океану. Неке од фигура имају шешир на глави црвене боје које је изграђене од вулканских стена.

На овом острву се налази једна од најдужих слетно-узлетних стаза на свету која је пројектована за потребе НАСА летелица.

Мистериозно је писмо старих острвљана под именом ронгоронго чији су симболи биљни, животињски, људски и геометријски облици, а њихово значење до данас није растумачено. Налази се на листи УНЕСКА.

• **Догони** су афричко племе које живи у држави Мали. Познати су као становници пустиње са, звезду великог сјаја. Детаљно знање поседују о њој као и свемиру уопште. Посеђовали су и раније знања о Млечном путу и сателитима широм васионе. Кажу да су сва знања добили од посетилаца са Сиријуса.

• Језеро у Пачиру

Не морате ићи далеко да доживите егзотику! Последњих неколико месеци изузетно популарно розе језеро, необично за наше поднебље.

У питању је термална бања близу Суботице где топла и слана вода долази са 1400м дубине. На свом путу ка површини вода пролази кроз различите слојеве стена чиме постаје обогачена минералима. Розе боју стварају алге, али на боју утичу и спољашњи фактори као што је доба дана и облачност.

Ова бања има изузетна својства у лечењу разних болести, али помаже у очувању здравља доприносећи подизању имунитета.

Према томе, осим у Мексику, Сенегалу и Аустралији, розе језеро имате и на северу Србије.

• Волите орхидеје?

На Фрушкој гори расте чак 31 врста орхидеја!

Цветови орхидеја у Срему јесу ситни, али по лепоти не заостају за тропским врстама.

Иначе, у свету постоји близу 25 000 врста орхидеја.

Љубитељи природе, пут под ноге!

• Балкански и кавкаски рис

Најугроженија врста дивље мачке настањује и наше крајеве, али јој прети истребљење.

Уколико се не предузму хитне мере, рис би могао потпуно да нестане.

На списку је строго заштићених врста чије се убијање сматра кривичним делом. Његов опстанак угрожавају ловокрадице јер га лове због трофеја. Рис не угрожава човека, али човек угрожава њега.

• Шар планина

Ова планина је више од националног парка.

Краће је називамо Шара и један је од пет националних паркова Србије за који је проглашена 1986. године. Налази се на самом југу наше земље.

Верује се да је име добила захваљујући шареним пејзажима, а томе свакако доприноси чак 147 врста дневних лептира.

Убраја је у најбогатија подручја у Европи управо захваљујући њима.

• Светско, а наше!

Српске речи поље, увала и понор су унете у светску терминологију захваљујући нашем познатом и светски признатом географу Јовану Цвијићу.

Био је један од првих редовних професора на Универзитету, оснивач Српског географског друштва, председник Српске краљевске академије, ректор Београдског универзитета, почасни доктор Универзитета Сорбоне и Карловог универзитета у Прагу.

Његов лик срећемо на новчаници од 500 динара.

• Атлас

Прву књигу са увезаним, сродним картама под називом Атлас приредио је славни картограф Меркатор крајем 16. века.

Меркатор је овај назив изабрао у част Атласа, ученог филозофа, математичара и астронома.

Герхард Меркатор (1512-1594), уз Птолемеја је најславнији картограф свих времена. Прво се доказао као картограф па конструктор инструмената важних за пловидбу и на крају глобуса. Са 25 година је нацртао и изгравирао своју прву географску карту. Мало је сачувано његових карата, а неке су познате само по једној копији.

Андреј Луковић 8А

Математика свуда око нас

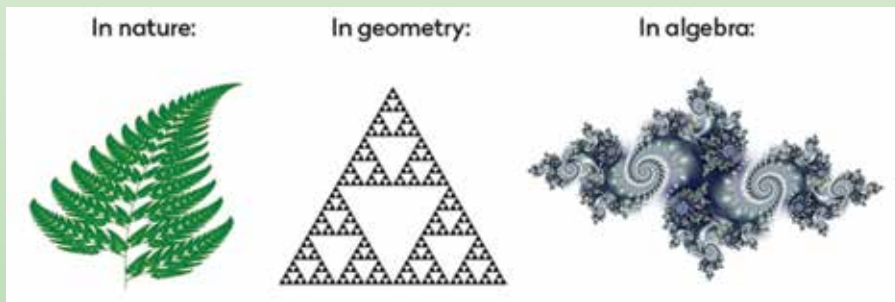
Да ли ти се некад десило да, док наставник објашњава једначине и разломке на табли, гледаш на сат, бројиш секунде до краја часа и питаш се: „О чему овај прича? Ово никад у животу нисам видео! Кад ће ми ово требати у животу?“ Међутим, истина је да је све више ствари у нашем окружењу повезано са математиком, као и оних за чије разумевање и примену неопходна математика. Не само што време меримо захваљујући математици, него нам је неопходна за рачунање пута који пређемо или да платимо нешто у продавници. Иако је све то наочиглед просто, не можемо да кажемо да математика није „на сваком ћошку“.

Ако се загледамо око себе приметићемо да је природа, и жива и нежива, креирана од геометријских облика. Највише примећујемо круг, троугао, квадрат, лопту, коцку... Пробај да пронађеш неке ређе облике као што су: шестоугао, купа, елипса. Да ли се и они налазе у природи? (одговор је на крају текста)

Да ли геометрија има везе са цвећем? Може ли геометрија описати облик цвета? Посматраћемо цвет јоргована за овај експеримент. Ако погледате пажљиво јоргован, може се уочити да мали део цвета изгледа исто као и цео цвет. У математици ова појава се назива сличност. У 19. веку математичар Кох се бавио проучавањем сличности. Закључио је да проширивањем једнакостраничног троугла мањим једнакостраничним троугловима добија фасцинантан облик који се назива Кохова пахуља. Овакве и сличне фигуре математичар Манделброт назвао је фракталима. Објашњење појма квартала и испитивање особина је комплексно, иако се на први поглед чини једноставно. На наредним сликама можете погледати примере фрактала, а на слици ПАТЕРН можете уочити везу између природе геометрије и алгебре.

Борис Милошевић 9А

Одговор на питање: Шестоугао – пчелиње саће; Купа – рођенданска капица; Елипса – кретање планета је по елиптичкој путањи.

Друштво за српски језик и књижевност

Једна од најзначајнијих установа која се бави очувањем, неговањем и унапређењем језичке културе је Друштво за српски језик и књижевност. Будући да је ова важна културна институција основана 1910. године и да ове године слави 110 година постојања, бавићемо се њеном историјом, а и интервјуисати председницу Друштва.

Друштво за српски језик и књижевност су основали познати лингвисти и проучаваоци књижевности Александар Белић, Павле Поповић и Јован Скерлић. Рад Друштва је прекидан само за време ратова (1914-1919. и 1941-1946), а на његовом челу су била најпрестижнија имена наше језичке и књижевне културе -Јован Скерлић, Павле Поповић, Александар Белић, Михаило Стевановић, Драгољуб Павловић, Димитрије Вученов, Ђорђе Бајић, Слободан Марковић, Живојин Станојичић, Јован Деретић, Радоје Симић, Васо Милинчевић, Петар Пешут, Љубомир Поповић, Милорад Дешић, Душан Иванић, Вељко Брборић, Бошко Сувајџић, Александар Милановић и Зона Мркаљ.

Сада је председник Друштва Весна Ломпар, а заменик је Славко Петаковић.

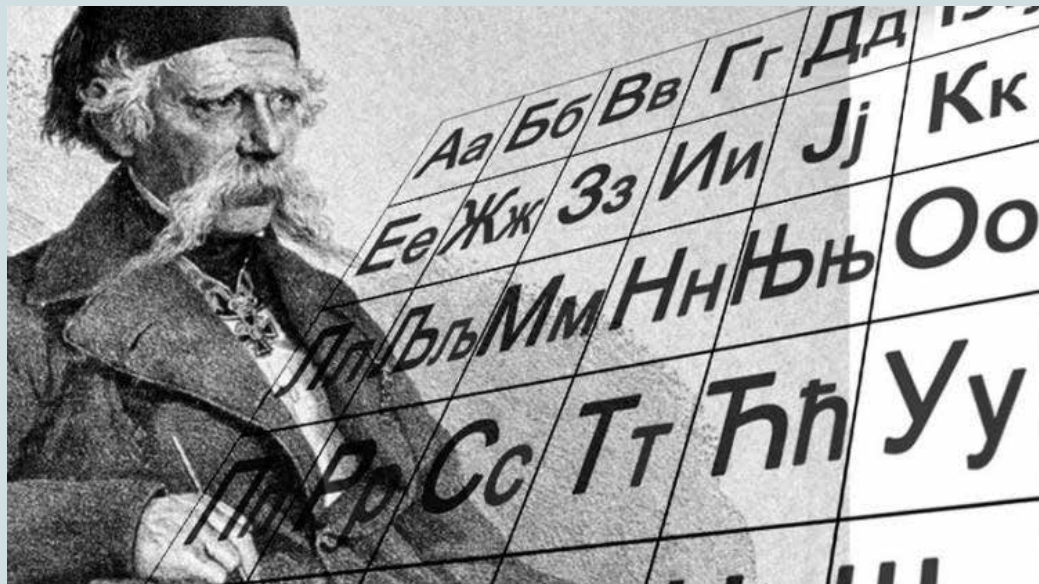
Важна је издавачка делатност Друштва. Часопис Друштва „Књижевност и језик у школи“ покренут је 1953.г., а први број је изашао 1954. године. Од 1956. године часопис носи данашњи назив „Књижевност и језик“. Средњошколски часопис „Свет речи“ (за српски језик и књижевност) излази од 1997. године.

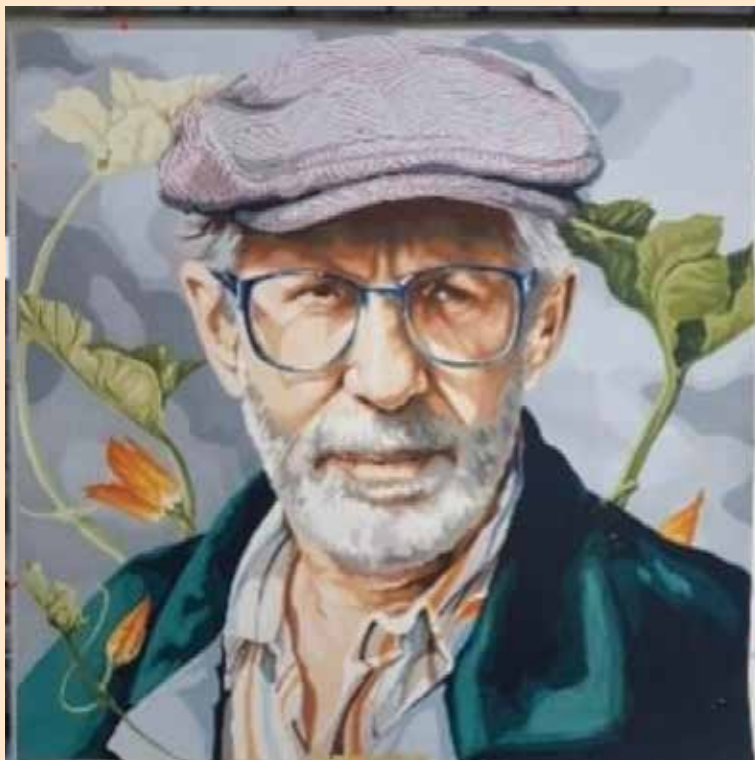
Друштво има своју библиотеку која је намењена наставницима и професорима који се баве проучавањем и наставом српског језика и књижевности и тако доприноси истраживачкој и стваралачкој настави српског језика и књижевности. Значајан је податак да је Друштво један од организатора традиционалног Републичког зимског семинара наставника српског језика и књижевности у основним и средњим школама (до сада је одржано 58 семинара), а 2021.г. семинар ће бити онлајн остварен.

Од 1990. године одржавају се такмичења (школско, општинско, окружно и републичко) из српског језика и језичке културе, као и такмичења из књижевности ученика основних и средњих школа Србије, такмичења литерарних дружина и новинарских секција основних и средњих школа Србије, као и такмичења лингвистичких секција основних и средњих школа Србије.

Једна од важних иницијатива Друштва је залагање за повећање броја часова српског језика у књижевности у основним и средњим школама. Надамо се да ће то уродити плодом и да ће се остварити значајан корак који води ка бољој писмености наше нације.

Нађа Весић, Марија Дикановић 85

Речи од мрамора Драгослава Михаиловића

Контакти наше редакције са академиком и писцем Драгославом Михаиловићем били су врло живи од маја ове године јер нам је била жеља да урадимо интервју са њим управо ове године када ће прославити 90. рођендан. Здравствена ситуација изазвана корона вирусом довела је до одлагања заказаног интервјуа, али смо сигурни да ћемо га остварити. „Напунићу 90 година. То је један живот који ја никада нисам очекивао. А нисам, могао бих да кажем ни у мојој родној Ћуприји никада видео човека који има 90 година. При том се ја доста добро осећам. Надајмо се да ће потрајати мало дуже од 90 година“, додаје Драгослав Михаиловић.

Драгослав Михаиловић је један од најзначајних српских писаца, редовни члан САНУ, добитник је многих књижевних награда, превођен на више европских језика. Његов књижевни опус обухвата приповетке, романе и драме.

„Ја мислим да писци не бирају своје јунаке него како им се наметне прича, а прича је у мојим књигама, колико знам, увек узбудљива“, каже академик Драгослав Михаиловић.

За овогодишњи Сајам књига, који, наравно, није одржан, планирано је објављивање књиге која је исцрпна биографија нашег великана, а написао је немачки слависта Роберт Ходел. „Оно што ме фасцинира код Драгослава Михаиловића то је његова људскост, не само према јунацима, који су му блиски, него и према злочинцима. Он гаји једно топло разумевање. За мене је Михаиловић образац савременог хуманизма“, указује слависта Роберт Ходел.

Ретко се дешава у књижевности, али Драгослав Михаиловић је успео да својим делом стекне поштовање и углед теоретичара, али истовремено и деценијама наклоност најшире публике.

Само за пет година објављено је 12 издања романа „Кад су цветале тикве“, књиге која је први пут објављена 1968. године, а омиљена је лектира наших средњошколаца.

Многа дела Драгослава Михаиловића су преточена у представе, филмове и серије, те превођена на бројне светске језике. Члан је Одбора за проучавање политичких прогона код нас после рата и за Голи оток, те Одбора за Речник српскохрватског књижевног и народног језика Српске академије наука и уметности.

Очекујемо боља времена у којима ћемо се сусрести са чувеним писцем.

Петар Толимир, Катарина Кнежевић 7А

Занимљивости

- Немачки офталмолог др Вернер Вебер назвао је српску ћирилицу „првом азбуком света“. Он је одбранио докторску дисертацију у Лајпцигу 1937. године на тему „Азбуке света“ када је установио да је српска ћирилица „одмор за очи“. Према његовим тврдњама када се чита ово писмо најмање, од свих писама, замара очи због чега је понела титулу прве азбуке света.
- Према грчкој митологији Ехо се звала једна нимфа* која је била претворена у стену и била осуђена да понавља сваку реч која до ње допре. Ехо је према грчкој митологији нимфа која се због несрећне љубави према Нарцису толико разболела да је могла само да понавља последње речи.
- Када користимо реч ПЛАВ уз косу, не мислимо на боју неба већ на жуту нијансу. Откуд то?
Некад је придев плав означавао светлу нијансу боје, док смо за оно што је плаво користили реч модар и сињи (сетимо се из народне поезије синтагме СИЊЕ МОРЕ).
Временом реч плав почела је да значи боју неба, мора и сл., али се задржала и у старом значењу светле нијансе.
- Шта значи радити нешто **СВЕ У 16**? Према једној теорији, у питању је нота у музици најкраћег трајања, тзв. Шеснаестинка, у то време и најбржа нота, па када се ради **све у 16**, то је као да се игра коло по тој ноти, брзо, енергично, *да све прити*.
- Сви волимо да смо на седмом (деветом) небу, али откуда овом изразу овакво значење – бити еуфоричан, врло срећан, блажен. У питању је веома стара представа о томе да је васиона састављена од седам (девет) сфера при чему је тај последњи слој (седми/девети) замишљен као седиште врховног бога. Веровало се да се људи замишљеним лествицама могу попети до Бога и тиме досегнути савршенство, потпуни склад и блаженство.
- Поред израза **бити на седмом небу**, у српском језику постоји много израза са бројевима, на пример: у четири ока, кец на једанаест, стављати нешто у први план, не знати две унакрст, седма сила, дићи све четири увис итд. Предлажемо вам да истражите значења ових израза.

* Нимфа је у грчкој митологији припадница врло широког круга нижих женских божанстава — духова природе. Нимфе се често повезују с плодношћу, растом (дрвећа) и водом. Нису бесмртне али изузетно дуго живе и у начелу су љубазне према људима. Оне су често дружбенице богиња (Артемиде), љубавнице богова (Зевс, Аполон, Посејдон), али и смртних људи (Миној, Сизиф, Одисеј).

У Италији су постојала домаћа божанства потока, брзака и воде (звана Лимфе) која су врло слична грчким нимфама.

Такође су приметне паралеле са словенским вилама, нпр. виле бродарице и нерейде.

Софија Трифуновић, Соња Пјановић 6А,
Нађа Шејић, Адриана Дедић,
Станислава Подробњак 6Б

Песма о наводницима

Кад наводиш туђе речи,
не дај ништа да те спречи
да ти ставиш наводнике
ето теби тад прилике.
Речи краду разбојници,
па их штите наводници.
Поштени их увек ставе
јер крађама се не баве.
И у песми и у прози
кад се воде дијалози
нек их красе наводници
биће срећни књижевници.
Наслов песме, приче, књиге,
често под наводнике иде.
Само немој без повода
стављати знаке навода.

Драгана Глишић

Посебни и другачији, они су наш понос. Остварују изванредне резултате у школским и ваннаставним активностима. Због тога им и дајемо 5+.

Интервју са Петром Толимиром 7А

Петре, у нашу школу си дошао почетком четвртог разреда, како си се снашао?

Долазак у ову школу за мене је представљао право освежење. Велику захвалност због тога дугујем својој учитељици Весни Рикало која се трудила да од нашег одељења направи целину, сачињену од деце која ће се међусобно добро познавати и поштовати. Моји пријатељи су, као и остатак ове школе, веома отворени према новим ученицима, па им увек дају шансу да покажу свој прави карактер. То помаже у стицању пријатељстава која понекад трају и по цео живот. Свим новим ученицима саветујем да буду оно што јесу и да највише пажње преусмере на другарство и навикавање на двојезичну наставу и друге карактеристике ове школе са којима се још нису сретали.

Који је твој омиљени предмет и због чега?

Особа сам веома широких интересовања, па се стога тешко одлучујем који ми је омиљени предмет. Највише волим природне науке и језике. Од наука уживам у

физици и биологији, зато што се у њима налази срж свег живота на Земљи. Није ми страно ни уживање у математичким задацима. Волим и наш матерњи језик, а из њега су ми омиљене књижевност и граматика.

Пишеш песме. Како настају твоје песме?

Да, од прошле године се бавим овом књижевном формом. У мени се, током налета емоција, „роде“ први стихови, око којих се плету строфе, а на крају се оне слажу у песме. Моја љубавна поезија често буде инспирисана правим љубавима које проживљавам, док сатиричне песме пишем када сам љут на некога, како бих ту љутњу савладао.

Постижеш одличне резултате у школи. Како то остварујеш?

Волим да кажем да се рецепт за дуготрајан и ефикасан школски успех састоји из две компоненте; талента, односно способности и труда уложеног у постизање резултата. Иако сматрам да су способност памћења и интелигенција веома важни за стицање образовања, мишљења сам да се ништа не може постићи без улагања квалитетног времена. Морам признати да мом школском успеху умногоме доприноси моје фотографско памћење, које ми омогућава да већину градива запамтим на часу, па време за учење трошим у припреми за многобројна такмичења, на којима се трудим да остварим солидне резултате.

Шта највише волиш да радиш у слободне време?

Ово је питање које веома често добијам од својих пријатеља и познаника, па сам срећан што ћу сада одговорити на њега. Већину свог слободног времена проводим у разним спортовима. Већ пет година тренирам борилачку вештину теквондо, а често играм и фудбал, кроз који се дружим са пријатељима из насеља. Посебни значај у мом слободном времену представљају ми и задаци из физике које доживљавам као својеврсну игру, као и читање књига и стрипова. Такође, понекад играм шах, а одскора слажем и Рубикову коцку.

Шта мислиш о онлајн настави? Успеваш ли да урадиш све задатке? Да ли ти је забавно?

Мислим да је онлајн настава принудна опција која је разрађена током врло кратког времена, па зато има неке недостатке. Наша основна школа се изузетно труди око овог вида наставе, што у великој мери помаже мени и мојим вршњацима који је похађамо. Захваљујући

томе ја, уз мало труда, успевам да све задатке предам у датом року. Упркос томе што ми је недостатак живе комуникације понекад веома напоран, неки аспекти онлајн наставе су ми чак и забавни.

Како би описао своју школу?

Своју школу бих описао као афирмативну средину која сваком њеном ученику пружа могућност да развија своје таленте. Она нам омогућава осам дивних година учења и дружења и одличну одскочну даску за даљи живот и школовање.

Интервју са Борисом Милошевићем 8А

Сада си 8. разред. Да ли се сећаш првог дана у школи?

Први дан школе ми је остао у лепом сећању. Устајање ми је лакше пало, јер сам знао да ћу видети своје нове другаре из школе. У ходнику школе сам срео Косту, кога сам већ познавао са фудбала, и он ме је упознао са остатком друштва. Касније у учионици, учитељица нам се представила и ја сам знао да ће нас она много тога научити.

Која ти је омиљена школска активност?

Омиљени предмети су ми географија, математика и физичко. Пре свега, много волим да путујем и обишао сам доста европских главних градова. Математика као наука ми је јако занимљива зато што ме тера да размишљам. Физичко ми је омиљено зато што волим да се бавим спортом, фудбалом понајвише.

Којим се спортом бавиш?

Тренирам фудбал да бих себе спремио за будући посао. Фудбал тренирам од шесте године. Тренутно тренирам у ФК „Телеоптик“, већ годину дана. А тренинге имам пет пута недељно у јутарњим часовима. Мој фудбалски идол је Кристијано Роналдо.

Како доживљаваш успех, а како реагујеш када га не постигнеш?

Успесима се не оптерећујем превише, уживам у њима и идем даље. Успехе веома ценим, али се трудим да себи одмах дајем нове изазове да бих сваког дана могао да напредујем. Сваки неуспех ме нечему научи и увек се потрудим да што пре исправим грешке које су до њега довеле. Трудим се да из сваке своје грешке извучем неку поуку и да из ње научим нешто ново.

На који још начин проводиш своје слободно време?

Своје време проводим играјући фудбал напољу са друговима или играм игрице код куће. Уколико је леп дан, волим да прошетам са својом породицом Савским кејом. Викендима или распустима одем у своје село у Босни и дружим се са својим рођацима и другарима.

Постави себи циљ који на коме ћеш да радиш до краја осмог разреда.

Циљ ми је да приведем ову школску годину крају са dobrим оценама и да добро урадим пријемни да бих уписао жељену школу.

Чиме би волео да се бавиш када порастеш?

Волео бих да постанем професионални фудбалер. Одувек сам желео да играм фудбал по узору на свог оца. Од малена ми је фудбал био највећа страст и нисам могао да замислим дан у којем нисам имао лопту „у ногама“.

Разговор са Деом Фалчинели, ученицом Г1

Деа, ове године си кренула у први разред, али то није једина промена у твом животу. Долазиш из Италије, тако да је за тебе овде све ново. Да ли ти је лепо у школи?

Јесте. Имам добре другаре у разреду. Чим сам дошла, одмах смо почели да се играмо заједно.

А како се споразумевате?

Лако. Мало на енглеском, мало на италијанском, мало на српском. И покретима

Шта ти се допада у школи?

Све! Другари, учитељица, учионица. Свиђа ми се и двориште, што је школа у шуми и што има разних животиња – данас сам видела и веверицу на дрвету!

Јесу ли ти тешки задаци?

Углавном нису. Само понекад.

Шта волиш од школских активности?

Волим када цртамо и бојимо и када правимо разне ствари.

Има ли велике разлике између Италије и Србије?

Нема баш велике разлике. Само...у Италији сви говоре италијански, а овде српски и енглески. И овде је много хладније.

А разликује ли се храна?

Да. Ми волимо сваки дан да једемо тестенину, а ви супу или чорбу. Али сви волимо пицу.

Како проводиш време када ниси у школи?

Идем у шетњу са мамом и татом и изводим напоље своју куцу. То је мали померанијски шпиц и зове се Ајс. Осим тога, волим да возим ролере. Када сам код куће, играм се.

Имаш ли неке другаре и ван школе?

Имам. То су три сестре, ћерке маминих и татиних пријатеља. Оне говоре и италијански, па се лако споразумевам са њима.

Које су ти омиљене играчке?

Волим барбике, имам их три. За рођендан сам добила кућицу за лутке. Волим и своје плишане играчке, нарочито једну куцу и мацу. Понекад их понесем у школу када нам учитељица то дозволи.

Волиш животиње?

Да. Чим сам дошла у Београд, ишла сам са мамом и татом у зоолошки врт. Баш је велики и има много животиња у њему.

Ускоро ће распуст. Хоћеш ли да путујеш у Италију?

Хоћу. Радујем се јер ми недостају моји бака и дека и моји другари из Италије.

Разговор водила Ива Спасић, професорка италијанског језика

Џони Варангула, „Дечији сан“ 1972.

Апстрактна уметност Аборицина

Уметност народа Аустралије стварана је хиљадама година пре доласка Европљана на овај континент. Племена Аборицина која су насељавала ова пространства нису имала своје писмо, али су поруке, идеје као и целу своју историју вешто бележили на цртежима и сликама. На први поглед, то су само шаре од концентричних кругова, правих и закривљених линија, допуњени са безброј тачака. Неки цртежи представљају трагове људи и пустињских животиња у песку. Међутим, комбиновањем тих једноставних знакова, симбола и боја на зидовима пећина, стенама или кори дрвета, Аборицини су преносили комплетну историју свог народа будућим генерацијама. Остатак света сазнао је за њихове идеје тек седамдесетих година прошлог века захваљујући Џефрију Бардону, учитељу из малог места на северу Аустралије. Док је проводио време са локалним становништвом, Бардон је приметио да Аборицини често своје приче допуњују цртајући разне симболе у песку. Изненађен оним што је видео, предложио им је да садржај тих цртежа пренесу на сликарско платно. Тако је настао нови, по некима најужбудљивији, правац у савременој уметности двадесетог века. Данас су слике и скулптуре савремених Аборицина све су присутније у галеријама широм света, тако да можемо закључити да је реч о најстаријој непрекинутој традицији уметничког стваралаштва у историји човечанства.

Ана Дикановић 9А

Why is it Important to Know Blood Types Before a Transfusion?

The ABO blood group system was discovered by Karl Landsteiner at the University of Vienna in 1900 and 1901. Landsteiner discovered the ABO blood types while trying to figure out why blood transfusions sometimes caused death, while other times blood transfusions saved the patient. Later in 1930, he discovered the RH blood group system as well as the RhD antigen. The eight blood types Landsteiner discovered are A-, A+, B-, B+, AB-, AB+, O-, and O+. Thanks to Landsteiner's discovery, blood transfusions can now be safely carried out, which help those in need in case of an injury, a surgery, or bleeding disorder. However, it is important to accurately determine an individual's blood type in order for their transfusion to be successful.

A person's blood type is determined by the A, B, and D antigens, which, if present, are on the surface of the red blood cells in that person's blood. People with blood type A have the A antigens on the surface of their red blood cells, which contain antibodies against type B red blood cells. People with blood type B have B antigens on the surface of their red blood cells which contain antibodies against type A red blood cells. For people with blood type AB, their red blood cells have both the A and B antigens on their surface. People with blood type O have neither A nor B antigens on the surface of their red blood cells. In addition to this, there is also the D antigen, people with the D antigen are RhD positive, while people without the D antigen are RhD negative, which is why there are A+, A-, etc along with the ABO blood types. However, not all of these blood types are compatible in the case of a transfusion, as clumping between incompatible blood types can occur. Blood type A and B are not compatible with each other for a transfusion, as blood type A contains antibodies against type B, and type B contains antibodies against type A. People with blood type O can only receive type O blood in a transfusion, but people with types A, B, and AB can receive type O blood, as it does not contain any antigens with antibodies. People with blood type AB can receive types A, B, AB, and O as they have both A and B antigens, meaning that they are not affected by either antigen. People with blood type AB are the only blood type that can receive AB red blood cells in a donation, as AB red cells produce both A and B antigens. In addition to all of this, people who have the D antigen (RhD positive) on their red blood cells can get blood donations with their blood types compatible to theirs that are either RhD negative or positive, but people who are RhD negative can only receive blood donations from their compatible blood types that are RhD negative. Knowing a person's blood type before a transfusion is very important as a result of the compatibility between the blood types. When incompatible blood types are mixed, clumping between the incompatible donor blood and the patient's original blood can occur inside the veins, (also known as a blood clot) which can cause a heart attack or stroke, which can result in the death of a patient. In addition, the immune system of a patient who is given an incompatible blood type will attack the donor red blood cells and destroy them.

Blood Transfusions and the discovery of blood types has saved many people's lives in critical condition, and also helped many more recover from blood loss. Wrongly identifying a patient's blood type before a transfusion is rare, as for every 1 million units of blood transfused, only 4 are the wrong blood type. However, it is and always will be extremely important to determine a patient's blood type before they go through a transfusion, as an incompatible blood type can be life-threatening. Despite this, blood transfusions are still a crucial part of medicine and will continue to save many more lives in the future.

The ABO Blood System

Виктор Јовићевић 9Б

Blood Type (genotype)	Type A (AA, AO)	Type B (BB, BO)	Type AB (AB)	Type O (OO)
Red Blood Cell Surface Proteins (phenotype)	 A agglutinogens only	 B agglutinogens only	 A and B agglutinogens	 No agglutinogens
Plasma Antibodies (phenotype)	 b agglutinin only	 a agglutinin only	NONE. No agglutinin	 a and b agglutinin

Како развој науке олакшава живот људи са генетским поремећајем

Даунов синдром је генетички поремећај који се дешава због делимичне или пуне копије хромозома 21. Људи иначе имају 46 хромозома у свакој ћелији и подељени су у 23 пара. Требало би да буде два копије хромозома 21, једна од сваког родитеља. Више или само део копије може да узрокује ствари као што су деформација лица, проблеми са срцем и друге здравствене проблеме.

Најчешћи симптоми су лош тонус мишића, кратак врат, вишак коже код врата и спљоштено лице или нос. Сви са Дауновим синдромом изгледају слично, често их зову месечија деца. Може да се деси било коме, и нажалост, не може да се лечи. То значи да не можете да га се ослободите. Људи који имају Даунов синдром краће живе него они који га немају.

Наука помаже оваквим људима посебним лечењем. На пример, људи са Дауновим синдромом 1960.г. живели само 10 година, а у 2007, људи са Дауновим синдромом живе до чак 47 година. Много тога се променило због лекова који су лекари открили. Један од њих се зове аминок, он убрзава њихов мозак и и проценат коришћења. Сазнало се да већина људи са Дауновим синдромом има и деменцију, али постоји лек за то. Нажалост, примећено је да су лекови за деменцију безбедни, али немају много ефекта. Због тога што се Даунов синдром не може излечити, оболели људи морају да крену у рани третман који може да им помогне у развоју способности, на пример, у говору, физичком развоју и чак у уклапању у школске услове. Са добром подршком и одговарајућом терапијом, људи са Дауновим синдромом су срећни и живе продуктиван живот.

Свеукупно, наука помаже многим људима са било каквим генетском болести. Иако имају своје потешкоће, много се лакше живи са таквим стварима него пре. Имамо боље лекове и развијену технологију.

Тамара Лечић 8А

animal vs plant cell

Name: _____

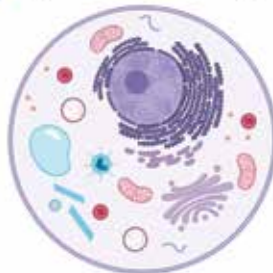
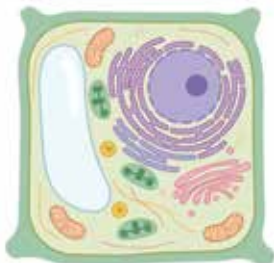
1. Animal Cell	6. Mitochondria
2. Nucleus	7. Vacuole
3. Plant Cell	8. Chloroplast
4. Cytoplasm	9. Cell Wall
5. Cell membrane	

S	S	Y	V	C	Y	T	O	P	L	A	S	M
E	D	C	T	E	E	H	D	S	E	J	P	N
A	N	I	M	A	L	C	E	L	L	L	I	I
A	C	P	L	A	N	T	C	E	L	L	B	M
C	H	L	O	R	O	P	L	A	S	T	V	F
J	D	C	D	N	W	L	R	E	Z	W	Y	Z
Y	U	U	R	R	D	K	R	K	D	U	I	X
G	C	E	L	L	M	E	M	B	R	A	N	E
M	I	T	O	C	H	O	N	D	R	I	A	M
P	D	E	V	U	J	N	U	C	L	E	U	S
E	C	E	L	L	W	A	L	L	K	I	A	Q
B	I	T	V	W	J	V	A	C	U	O	L	E
G	B	W	S	R	E	F	C	K	O	U	Y	E

Plant Cell

VS

Animal Cell

Када мед тече брже од воде

Опште је познато да густе, вискозне течности - попут меда - теку спорије од течности ниског вискозитета, попут воде. Истраживачи су били изненађени када су открили да ово понашање течности може бити и „мало другачије“, примера ради када течности теку кроз хемијски обложене капиларе. Заправо, кроз ове посебно обложене епрувете течности, чији је вискозитет хиљаду пута већи од вискозитета воде, протиче десет пута брже.

Брзина којом различите течности пролазе кроз цеви важна је за широк спектар примена: од индустријских процеса, попут рафинерија нафте, до биолошких система попут људског срца. Традиционално, ако треба да убрзате проток течности кроз цев, повећавате притисак на њу.

Ова техника, међутим, има своја ограничења. Постоји гранични притисак који можете да извршите на цев пре него што ризикујете да иста и пукне. Ово се посебно односи на танке и уске цеви, попут оних које се користе у микрофлуидици за производњу лекова и других сложених хемикалија, па истраживачи истражују могу ли доћи до побољшања повећавањем брзине којом течности теку кроз уске цеви без потребе за повећањем притиска.

У раду објављеном у часопису *Science Advances*, истраживачи су открили да превлачењем унутрашњости цеви једињењима која одбијају течности могу учинити да вискозне течности теку брже од оних са ниском вискозношћу.

„Суперхидрофобна површина састоји се од ситних кврга које заробљавају ваздух у слојевима тако да капљица течности која лежи на површини дословно лебди на ваздушном јастуку“, објашњава професор Робин Рас, чији истраживачки тим на Одељењу за примењену физику Универзитета Алто је направио низ занимљивих открића у области изузетно водоодбојних премаза, укључујући недавне радове објављене у часописима *Science* and *Nature*.

Сами суперхидрофобни премази не убрзавају проток вискозних течности. Ако ставите кап меда и кап воде на површину пресвучену суперхидрофобним премазом, а затим нагнете површину тако да гравитација покрене капљице, вода ниског вискозитета ће тећи брже.

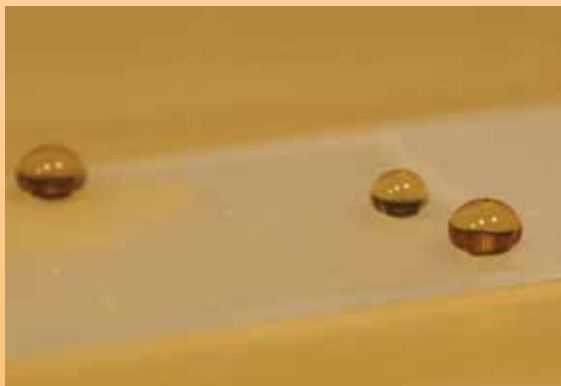
Али када је капљица ограничена на једну од врло уских епрувета које се користе у микрофлуидици, ствари се драстично мењају. У овом систему, суперхидрофобни премаз на зидовима цеви ствара мали ваздушни размак између унутрашњег зида цеви и спољне стране капљице. „Оно што смо открили је да када је капљица

ограничена на запечаћени суперхидрофобни капилар, ваздушни јаз око капљице је већи за вискозније течности. Овај већи ваздушни размак је оно што је омогућило да се вискозне течности крећу кроз цев брже од оних мање вискозних када тече услед гравитације“, каже др Маја Вучковац, прва ауторка рада.

Величина ефекта је прилично значајна. Капи глицерола хиљаду пута вискозније од воде пролазе кроз цев више од десет пута брже од капљица воде. Истраживачи су снимали капљице док су се кретале кроз цев, пратећи не само брзину кретања течности кроз цев, већ и како течност тече унутар капљице. За вискозне течности, течност унутар капљице се уопште није померала, док је код капљица ниже вискозности детектовано брзо мешање.

„Кључно откриће је да су мање вискозне течности такође успеле да продру у ваздушни јастук који окружује капљице, стварајући тањи ваздушни јаз око њих. То значи да се ваздух испод капљице ниске вискозности у цеви не може померати тако брзо као код вискозније капљице са дебљим ваздушним размаком. Са мање ваздуха, који је успевао да се прогура поред капљица ниске вискозности, они су били присиљени да се крећу низ цев споријом брзином од њихових вискознијих „колега““, објашњава др Матилда Бакхолм, једна од истраживача на пројекту.

Тим је развио модел динамике флуида који се може користити за предвиђање како ће се капљице кретати у епруветама обложеним различитим суперхидрофобним премазима. Надају се да би даљи рад на овим системима могао имати значајне примене за микрофлуидику, врсту технике хемијског инжењерства која се користи за прецизну контролу течности у малим количинама и за производњу сложених хемикалија попут лекова. Будући да могу предвидети како се премази могу користити за модификовање протока течности, премази могу бити корисни инжењерима који развијају нове микрофлуидне системе.

Борис Милошевић ЗА

Загађење ваздуха

Питам се, куда иде овај свет? Да ли на некој раскрсници погрешимо и одемо погрешним путем? Ако смо већ погрешили, како да исправимо грешку? Како да се вратимо на прави пут, или бар исправнији од овога којим тренутно корачамо?

Пре педесет година мој деда остави своје село, остави цветне ливаде, шуме и пропланке, родне њиве, уцветале воћњаке, брзе планинске потоке и изворе бистре и здраве планинске воде. Све то остави да не би орао и копао, да не би носио воду са извора, да не би газио блатњаве путеве.

И оствари деда своје снове. Пресели се у град, запосли се, гумене опанке и блатњаве путеве замени ципелама и асфалтом, уместо изворске воде коју је требало доносити са извора, сад вода извири из зида у кухињи и купатилу. Удаљена сеоска продавница до које је требало пешачити сатима и сатима примаче се на најближу раскрсницу. Ауто учини да више нигде не идемо ногама већ само седећи. Телевизор унесе свет у дневни боравак па се све време после посла могло водити у одмарању и излежавању на каучу са ногама подигнутим на фотељу. Ту се родио мој тата, школа је близу па нема много пешачења. Ту сам се родила и ја а заједно са мном су се родили и компјутери, интернет, мобилни телефони, видео игрице...

На први поглед све је идеално. Али поред лица постоји и наличје. Кад је деда стигао у град, тамо беху две апотеке и никада у њима не беше много људи. У истом том граду данас уместо пиљарница и пекара на сваком углу апотека и у свакој се чека на ред. Значи много и масовно смо болесни. Због недостатка физичке активности и погрешне исхране све више људи пати од прекомерне тежине која са собом носи безброј предиспозиција са много тешких и лакших обољења. Равни табани, криве кичме, дијабетес код све млађих људи, постају тако чести да то све више поприма епидемијске размере.

Па шта грешимо?

Наше кристално чисте реке претворили смо у колекторе смећа и свакојакх отпада. Сада тако загађену воду пречишћавамо да бисмо је пили са водовода. Пречистили смо је у својим фабрикама за прераду воде, али колико смо успешни у том пречишћавању? Нимало. Ми лажемо себе да пијемо здраву воду. То је написано у неком правилнику, али то не значи да је то истина.

Хранимо се производима пуним пестицида, хербицида и ко зна каквим отровима смућаним у светским лабораторијама, пијемо воду која је исто тако пуна неких штетних састојака и на све то удишемо ваздух који наша плућа нису предвиђена! Уместо смеше кисеоника и азота које су удисали наши преци, ми сада удишемо бар половину атома из периодног система елемената и још већи број комбинација тих атома који чине свакојаке супстанце, мање или више отровне, неке које остављају последице одмах или оне чије последице осећамо тек после дужег временског периода. Неке од тих супстанци разарају наша плућа, друга утичу на наше очи, трећа утичу на наш слух, слабе нашу отпорност на вирусе и бактерије који сваког часа чекају из заседе да нас нападну. Гејзири угљен-диоксида, угљен-моноксида, азот-диоксида, сумпор-диоксида и још безброј знаних и незнаних отрова константно нас заглављују из ауспуха аутомобила, из димњака котларница које нам обезбеђују грејање, из фабричких димњака, из димњака термоелектрана које нам обезбеђују струју, али које дневно гутају хиљаде и хиљаде тона угља. Лепо је што нам је у становима топло. Лепо је што имамо струју па нам је много тога олакшано.

Али, не можемо да дишемо. Уместо кисеоника удишемо свашта. Ваздух је толико загађен тако да уместо кише падају киселе кише. У таквој атмосфери и биљке су угрожене. Не желе ни биљке да падају сумпорне кише, па се и оне суше. Са биљкама нестају и животињске врсте. А шта ћемо ми? Хоћемо ли успети да опстанемо? Можда ћемо воду некако очистити, али како се ослободити атома и молекула гасова који су толико малени да их ни најбољи микроскопи још нису видели. Како се уопште зна, како изгледа језгро атома од протона и неутрона са електронима који круже око свог језгра, када то још нико није видео? Хоћемо ли некада направити маске које ће бити преко носа и уста које ће пропуштати молекуле кисеоника и азота, а задржавати све остале примесе које доказано штете нашем здрављу. Не верујемо, наравно.

У средњем веку људи су јели и пили из посуда од олова и масовно умирали, али нису знали да је олово узрок смртности па су то приписивали боговима који их кажњавају. Ми сада знамо да су апотеке на сваком углу због нездравог начина живота, загађене хране, загађене воде и загађеног ваздуха који удишемо и шта радимо да то променимо? Измишљамо нове лекове и отварамо нове апотеке.

Докле ћемо тако стићи, видећемо.

Андреа Старчевић 8А

The first unit for grade 9 was *Am I ready for the real world?* The statement of inquiry that framed our inquiry and directed the learning was: *Although the future may seem an eternity away, making purposeful connections with others helps us to develop as individuals and as lifelong learners.* When completing a summative task for criterion A, students listened to a Ted Talk video *Three rules to spark learning*. When they addressed the strand three to engage with video by making a response to the video based on personal experiences and opinions, these are some of the responses they had for to the following question:

After watching the video, think of a person/teacher who sparked your learning. Explain why and how he/she influenced your learning.

When I came to 6th grade, I changed my English class. I was really lazy in English classes but my teacher wanted to change that. I was always trying to isolate myself from classes and do nothing. My teacher started always intentionally asking me questions and involving me into class. She was also trying to make the classes interesting. After a couple of weeks, I found myself always involved in the classes and was actually interested in English.

Boris Milošević 9A

The teacher who sparked my learning is Rita. I remember when we watched her *TedTalk Every child needs a champion* in class. I loved it! From that moment it made me curious and actually interested in learning more. Her words really inspired me and made me want her for my teacher, and not just for school, for life. From my perspective, she could be a life coach. She is a really inspiring and fun teacher. Another person who inspired my learning is my dad. He was always there for me and he is always trying to inspire me to be a successful, smart and educated person someday. He is always telling me that I can't be someone if I don't do my best and that success will come only with hard work. So, he made me work hard so I can achieve my goals and the most important thing is that he sparked my learning, and so did Rita.

Sofija Rakić 9B

My English teacher always helped me since I came to her group. I was always a great student but I knew that something was missing. When I came to her group, I witnessed greatness – nobody ever opened my mind like that. It was details, like not letting me speak in class and giving me a challenge so I don't get the third minus for bad discipline. After those methods, I realised I should be more focused. After a few months I noticed I was more curious than ever and started getting As for my activities in class. Thank you, teacher, for sparking my learning.

Kosta Trifunović 9A

My biggest influence and the one who sparks my learning is my mother. When I have problems with learning, she helps me figure them out. She is a very smart woman; she can help me with every subject I have a problem with. She has three rules of her own. The first one is: if you can do something today, don't leave it for tomorrow. The second rule is to be careful about every subject and the third one would be to learn something every day. All these things, and many more, push me to be a hard worker at school.

Uroš Golubović 9B

My dad did many things in his life. One of them is photography. He told me many stories and anecdotes from when he did photography. The amazing stories of his journeys around the world really drew me in. The way he described photography with such passion and love sparked my learning. I wanted to have the experiences he'd had and to explore creativity through photography. He was happy to teach me and I was thrilled to learn.

Maša Alvirović 9B

My mom sparked my learning. My mom always motivates me to learn new things. Whenever I don't want to learn something, I remember that my mom will be proud of me and then I get motivated. I am sometimes too lazy to learn, but I don't want my mom to be disappointed so I do it in the end.

Elena Keljanović 9A

When completing a summative task for criterion B, students read a text *Internet Learning – The Future?* These are some of the responses they had for to the following question where they included their opinion on the topic:

In your opinion, having in mind the influence of the Internet and online classes, what is the future of education? What improvements can be made at schools to enhance the learning process and prepare us for the real world?

The future of education lies in traditional schools. No matter how much we advance, we won't get to the point where AI can fully replace a human teacher. Social skills developed in school cannot be efficiently replaced. Teacher-student communications and relations are crucial for learning, something AI cannot do well in. While of course, the Internet will continue to play an ever-increasing role in education, it is destined to remain of second importance. Human interaction cannot be replaced.

Vanja Antić 9B

I believe that online classes will be an option in the future. However, we will still go to regular schools. Given that we use more and more technology in our daily lives, I think that computers and other electronic devices will be used in all classes. In order to prepare kids for the real world, schools should talk about real life problems more. School should talk about topics such as taxes and bills to teach kids about the responsibilities that come with adulthood. Lectures where kids can ask question would be beneficial.

Maša Alvirović 9B

At school you should be able to make your own schedule, not for all classes, but just for those that will help you in the future. For example, if I am going to be a pilot, I need math, physics and languages. Maybe some other classes that are also needed for general education. I think that in maybe thirty years, there won't be any schools but there will be some chip with data and you will learn everything instantly. Things are changing rapidly.

Matea Simić 9B

Family meal

by Aleksa Ljubičić

Family meal is more about being together than eating. It means that four of us are at home, we sit together, talk to each other and enjoy food that my mother prepares. But that's not all.

There are things about family meal that I like and some other that I would rather skip if it would be up to me to decide. In my family we sit together for a meal at evening if it is a working day or at breakfast, lunch and dinner if it is a day of weekend. Now, when we are older, my sister and I, we have to prepare a table for a meal, meaning to put a table cloth, plates, cutlery, salt and pepper, napkins, etc. More often we have to put all this stuff away after the meal.

Family meal gives us the opportunity to talk about daily happenings, to make plans for the next day, but also it is a moment to admit if we did something wrong. Sometimes, there are so many questions to answer during the meal that makes me eat so fast just to escape from my parents questioning.

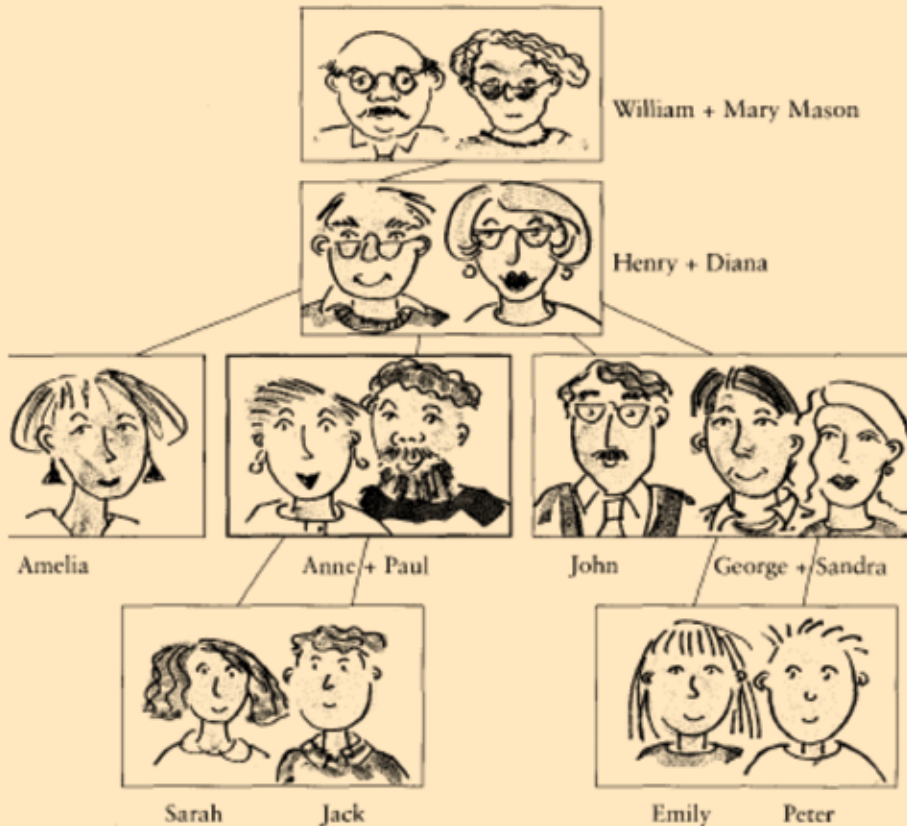
If we talk about family meal in terms of kind of food we like, that would be shrimps with couscous and mixed salad. The place we prefer to have family meal is our garden where we spent such a long Corona weekends making barbecue just for the four of us.

So, definitely, I prefer eating with my family than alone. I believe other families enjoy their moments the same as we do, and I feel sorry for those who don't.

Look at the Masons family tree below and read the text 'Who am I?' that follows.

Who am I?

My **grandparents'** names are William and Mary Mason. They had only one child together; my **father**, Henry. This means that I have no **cousins** from my father's side. When my father was twenty-four, he married my **mother** Diana and together they had four **children**, me and three others. Both my **sister** and my **brothers** are older than me, which makes me the youngest **sibling**. My eldest brother Paul was the first one to get married. He married Anne Smith. Six years after Paul got married, I married Sandra. Isn't she pretty? We have two wonderful children, Peter and Emily.

My other two siblings, Amelia and John, never got married. Amelia still lives with my parents. She takes care of them and helps them around the house. On the other hand, my brother John went to live abroad. My family and I don't get to see him that much anymore, but we still talk to each other over the phone. Unlike Paul and I, both Amelia and John have no children. This does not mean that my children, like me, have no cousins because they do. They have two cousins from my side, Sarah and Jack. They are Paul's children. They are wonderful cousins for my children to have.

So who do you think am I?

Finish the following sentences with the appropriate words from the box.

Great-grandchildren	Grand-son	Great-grandparents	Grand-parents
Great-grandfather	Great-grandchild	Great-granddaughters	
Grand-father	Grand-mum	Grand-daughter	Great-grandmother
Grand-sons	Grand-mother	Grand-dad	Grand-children
			Great-grandson s

- William and Mary are George's _____.
- George refers to William as his _____ or _____.
- George refers to Mary as his _____ or _____.
- George and his other siblings; Amelia, Paul and John, are William and Mary's _____.
- George, Paul and John are William and Mary's _____.
- Amelia is William and Mary's only _____.
- William and Mary are Peter and Emily's _____.
- Peter and Emily refer to William as their _____.
- Peter and Emily refer to Mary as their _____.
- Peter, Emily, Sarah and Jack, are William and Mary's _____.
- Emily and Sarah are William and Mary's _____.
- Peter and Jack are William and Mary's _____.

Complete the following text entitled 'Emily's story' with the appropriate words.

Step-father	Step-mother	Step-brother	Step-sister
	Step-daughter	Step-son	

Emily's Story

Hi, my name is Emily. I am eleven years old. My father's name is George. He is currently married to Sandra. But although my father is married to Sandra; Sandra is not really my mother. My mother's name is Kate. Kate is the one who gave birth to me and not Sandra. Sadly, my mum and dad did not get on really well with each other and so they got a divorce when I was only two years old. Two years after the divorce my dad met Sandra. They got married after three years. Therefore, Sandra is not my biological mother, but rather she is my (1) _____. And I am not her biological daughter, but rather, I am her (2) _____.

Like my father, Sandra was married before she met my father. But like my father, George, she too got a divorce. She had a son named Peter with her first husband. Since Sandra is now married to my father, people think that Peter is my biological brother. But Peter is really my (3) _____ and I am his (4) _____, since we are not related by blood. Therefore, my father, George, is not Peter's biological father, but really he is his (5) _____. This makes Peter, my father's (6) _____.

But despite the fact that we are not all blood related, we still get along with each other very well and we all love each other to bits. Both George and Sandra love Peter and I equally. And both Peter and I love our parents equally. Moreover, both Peter and I love each other. We are all a family after all and that's what a family should do; love each other.

George and his wife Sandra have some other relatives which are not mentioned in the Masons family tree. Read the text entitled 'The in-laws' and fill in the blanks with the appropriate words in the box.

Father-in-law	Mother-in-law	Brother-in-law	Brothers-in-law	Sister-in-law
	Son-in-law	Daughters-in-law	Wives	

The-in-laws

Sandra and Anne are not Henry and Diana's daughters, but rather they are the (1) _____ of their sons. Therefore, Sandra and Anne are the (2) _____ of Henry and Diana. Since Henry is the father of Sandra and Anne's husbands, then he is Sandra and Anne's (3) _____. Similarly, Diana is Sandra and Anne's (4) _____. If Henry and Diana's daughter, Amelia was married, then her husband would be Henry and Diana's (5) _____.

Sandra has a sister named Lilly. Lilly is not George's (Sandra's husband) sister, but rather she is his (6) _____. On the other hand, George is Lilly's (7) _____. Similarly, Anne has a brother named Mark. Mark and Paul (Anne's husband) are not brothers, but rather they are (8) _____.

L'histoire de la Bûche de Noël (Историја божићнег пања)

Un petit goût de France: la Bûche de Noël

(Укус Француске: божићни пањ)

Ayant la forme d'une bûche, ce délicieux gâteau a pour origine une vraie bûche, de bois sec et résineux, **appelée bûche de Noël**, qui était traditionnellement coupée avant le lever du soleil et rapportée à la maison en grande pompe.

Овај укусни колач у облику пања је инспирисан правим пањем неког сувог и смоластог дрвета, који је био традиционално сечен пре изласка сунца и уношен у кућу уз велике почасте.

Pendant plusieurs siècles, lors de la veillée de Noël, **la coutume** voulait qu'on fasse brûler dans l'âtre une grosse bûche, parfois décorée de feuillages et de rubans, dont la taille énorme devait permettre de la laisser brûler durant au moins trois jours, **si possible jusqu'au Nouvel An et, dans l'idéal, jusqu'à l'Épiphanie.**

Током неколико векова, вече очи Божића, обичај је налагао да се у огњишту запали један велики пањ, понекад украшен лишћем и тракама, чија је огромна величина омогућавала да он гори макар три дана, а ако је могуће све до Нове године, или још идеалније до Богојављења.

C'était l'occasion de rassembler les parents, les enfants, les grands-parents et tous les hôtes du logis **autour du foyer familial**. En même temps, la porte de la maison restait ouverte aux pauvres gens qui venaient demander un gîte pour la nuit. On leur versait en abondance le vin, la bière ou le cidre et on leur accordait une place à la table de famille.

То је била прилика да се окупе родитељи, деца, баке и деке и сви гости куће око породичног огњишта. У исто време, врата куће су остајала отворена за сиромашне људе који су долазили да питају за преноћиште током ноћи. Домаћини би им насули вина у изобиљу, пива или јабуковаче и остављали једно место за породичном трпезом.

Placée dans l'âtre de la cheminée avec des fragments de la bûche de l'année précédente symbolisant le temps renouvelé, **la flambée de la bûche était un rituel de bénédiction.**

Смештено у огњишту димњака, са комадићима прошлогодишњег пања који означавају подсећање на оно што је прошло, паљење пања је био ритуал благослова.

La tradition – Croyances et superstitions (Традиција – веровања и сујеверја)

Cette coutume, remontant au XIIe siècle, avait cours dans la plupart des pays européens, notamment en France et en Italie, où la bûche de Noël était appelée « серпо ».

Овај обичај, који потиче из 12. века, преовладавао је у већини европских земаља, а нарочито у Француској и Италији, где су божићни пањ називали „серпо“.

Selon les croyances, avant qu'elle flambe, la bûche portait malheur à ceux qui l'enjambaient ou s'assoiaient sur elle et, en plus, il fallait l'entretenir à mains nues.

По веровањима, пре него што буде запаљен, пањ би доносио несрећу онима који би га прескакали или седели на њему, и уз то, требало га је држати голим рукама.

Lors de l'allumage, la bûche **était bénie à l'aide d'une branche de buis, ou de laurier**, conservée depuis la **fête des Rameaux**. Након што би био запаљен, пањ је благосиљан гранчицом шимшира или ловора, сачуваном након празника Цвети. Lors de sa combustion, la bûche était, dans certaines régions, **arrosée de vin afin d'assurer une bonne vendange**. Si le feu faisait beaucoup d'étincelles, on disait que la moisson de l'été suivant serait bonne. Si la lumière faisait projeter des silhouettes sur le mur, on disait qu'un membre de la famille allait mourir au cours de l'année.

Након сагоревања, пањ би, у неким областима, био заливен вином да би се осигурала добра берба. Ако би у ватри било пуно варница, рекли би да ће жетва наредног лета бити добра. Ако би светлост ватре правила силуете на зиду, рекли би да ће један члан породице умрети током те године.

La cendre était récupérée à cause des vertus protectrices qu'on lui prêtait: elle préservait la maison de la maladie, de la foudre, du malheur, de tous les fléaux et des mauvais sorts menaçant potentiellement la maison. On la gardait précieusement car elle éloignait les renards ou elle faisait fructifier les récoltes.

Пепео је прикупљан због заштитничких улога које су му додељиване: чувао је кућу од болести, од грома, од несреће, од сваке куге и клетве које би могле претити домаћинству. Чували су га пажљиво јер би држао лисице подаље или би добро утицао на раст усева.

Le XIXe siècle arrive, les maisons se modernisent et **la disparition de cette tradition coïncide avec celle des grands âtres**. L'histoire de **la bûche de Noël** prend un tournant plus décoratif car il est remplacée par une petite bûche de bois, parfois rehaussée de chandelles et de verdure, qu'on place au centre de la table comme décoration de Noël.

Како 19. век стиже, домаћинства се модернизују и нестанак те традиције се подудара са нестанком великих огњишта. Историја божићнег пања добија више декоративну улогу јер је замењен малим дрвеним пањем, понекад украшеним свећама и зеленилом, који би стављали на средину стола као божићну декорацију.

Une tradition culinaire – La Bûche pâtissière (Кулинарска традиција – посластичарски пањ)

C'est pour continuer à célébrer ce rituel, que la bûche de Noël a vu le jour sous la forme d'un **délicieux dessert**.

Да би се наставило са обележавањем тог ритуала, божићни пањ је угледао светлост дана у облику укусног десерта.

La date de naissance du dessert **reste inconnue**. Certains évoquent sa création vers 1834 par un des ouvriers pâtisseries de *La Vieille France* à Paris, d'autres son invention vers 1945 par un pâtissier de la société Colibri et quelques-uns citent la tradition d'un « gâteau roulé de Noël » dans la région Poitou-Charentes depuis le XIXe siècle.

Дан настанка тог десерта остаје непознат. Неки наводе да је настао око 1834. од стране једног од радника

посластичара из *Старе Француске* у Паризу, други да је настао око 1945. од стране једног посластичара друштва *Колибри*, а појединци спомињу традицију „уроланог божићнег колача“ у области Пуату-Шарант од 19.века.

D'après **une autre légende**, des pâtisseries parisiens auraient inventé la bûche pâtissière après que Napoléon leur ait fait passer l'ordre de garder les cheminées fermées durant les mois d'hiver. Cette création devait permettre aux parisiens de perpétuer la tradition de la bûche tout en ne désobéissant pas à l'arrêté impérial.

Према другој легенди, париски посластичари су измислили посластичарски пањ након што им је Наполеон издао наређење да држе димњаке затвореним током зиме. Та креација би омогућила Парижанима да очувају традицију пања не кршећи царски указ.

Quelle que soit la date de création, la bûche de Noël, en guise de dessert, est devenu avec le temps, **un plat incontournable des tables de Noël**.

Који год да је датум његовог настанка, божићни пањ, у форми десерта, временом је постао неизоставно јело на божићним трпезама.

Neuschwanstein

Neuschwanstein ist das berühmteste Schloss und eine der bekanntesten Sehenswürdigkeiten Deutschlands. Das von König Ludwig II. erbaute Schloss Neuschwanstein zieht jedes Jahr rund 1,4 Millionen Menschen aus aller Welt ins südliche Bayern. Idyllisch und erhaben liegt Neuschwanstein im Allgäu. Als menschen scheuer Träumer errichtete sich König Ludwig II. das Schloss nur für sich allein. Kein Fremder sollte seine fantasievolle Gegenwelt je betreten.

Der ganzjährig geöffnete Königsbau diente sogar als Vorlage für das bekannte Disneyland Schloss.

Die Besichtigung des Schlosses ist nur im Rahmen einer Führung möglich, bei der man spannende Infos zu den gestalterischen Details erfährt.

Besonders in den Sommermonaten strömen bis zu 6.000 Menschen aus aller Welt täglich durch das ehemals einsame Refugium Ludwigs II. Neben Neuschwanstein können Besucher in unmittelbarer Nähe auch das Schloss Hohenschwangau, in welchem Ludwig II. seine Kindheit verbrachte, sowie das Museum der bayerischen Könige besichtigen. In Hohenschwangau angekommen, bietet sich eine Fahrt mit der Pferdekutsche hinauf zum Königsschloss an.

Tiere

1. der Affe
2. der Bär
3. das Küken
4. der Hund
5. das Pferd
6. die Katze
7. der Wolf
8. die Biene
9. der blaue Wal
10. der Tintenfisch
11. der Elefant
12. der Fuchs
13. der Frosch
14. die Ziege
15. das Känguruh
16. der Fisch
17. die Schnecke
18. die Maus
19. das Schwein

Schule

1. die Schultasche

2. die Schule

3. die Tafel

4. die Buntstifte

5. der Pinsel

6. der Kuli

7. die Federmappe

8. der Klebstoff

9. der Zirkel

10. das Heft

11. die Schere

12. das Lineal

13. der Globus

14. der Bleistift

15. die Bank

16. das Buch

17. der Malkasten

18. der Radiergummi

19. die Lehrerin

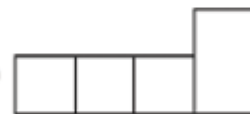
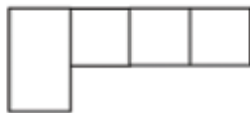
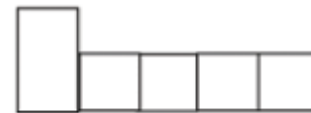
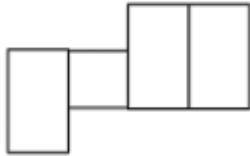
20. der Schüler

21. der Schulbus

schwarz rot blau gelb hellblau grau
orange braun lila rosa grün weiß

Славянские названия для месяцев в современных славянских языках

Этот год принес нам разные новые опыты. Во время пандемии, которая никак не останавливается, часто случается что забываем какой вообще теперь месяц или день!? Это нам казалось увлекательным, мы начали думать о том, что на самом деле месяцы года представляют собой и вспомнили о славянских названиях, которые можем считать больше близким чем названия которым пользуемся сегодня. Мы подумали что и вам будет интересно узнать о происхождении названий славянских месяцев.

В русском и сербском языках сегодня используют названия которые пришли с Римской Империи. Украинский, белорусский, польский, чешский и хорватский языки используют славянские названия до сих пор.

Но, славянские названия существовали и в русском и сербском языках. На картинках можно посмотреть какими они были.

Славянские названия для месяцев года в основном происходят от слов, обозначающих изменения в природе, польские работы, обычаи или изменения, связанные с растительным и животным миром.

На пример Лютый, который находим и в древнерусском, древнеболгарском, украинском, белорусском и польском языках означает лютую зиму, пока Студен студеную зиму. Названия этих месяцев просто связаны с прилагательными с помощью которых мы описываем, в этом случае, зиму. Эти славянские месяцы подчеркивают названием каждое время года.

Не было достоверно определено, обусловлено ли появление одних и тех же имен в разных языках существованием одной общей системы имен в предыстории славян или межязычных контактов.

Использование одних и тех же имен для обозначения двух разных месяцев на одном или разных языках можно объяснить как неточность календаря, ориентированного на циклы в природе, а не на даты. Важную роль в этом также играют климатические различия в пределах территории, населенной славянами.

А как вы думаете, почему апрель называли «травень» или август «серпень»? Какие еще названия т.е. имена славянских месяцев вы заметили и поняли с каким появлением в природе и жизни человека они связаны?

	ХОРВАТСКИЙ	УКРАИНСКИЙ	БЕЛОРУСКИЙ	ЧЕШСКИЙ	ПОЛЬСКИЙ	ЛУЖИЦКО-СЕРБСКИЙ
01	SILEČANJ	СЧЕНЬ	СТУДЗЕНЬ	LEDEN	STYCZEŃ	WULU ROŽEK
02	VELJAČA	ЛЮТИЙ	ЛЮТЫ	ÚNOR	LUTY	MALY ROŽEK
03	OŽUJAK	БЕРЕЗЕНЬ	САКАВІК	BŘEZEN	MARZEC	NALETNIK
04	TRAVANJ	КВІТЕНЬ	КРАСАВІК	DUBEN	KWIECIEŃ	JUTROWNIK
05	SVIBANJ	ТРАВЕНЬ	МАЙ	KVĚTEN	MAJ	ROŽOVNIK
06	LIPANJ	ЧЕРВЕНЬ	ЧЭРВЕНЬ	ČERVEN	CZERWIEC	ŽMAŽNIK
07	SRPANJ	ЛІПЕНЬ	ЛІПЕНЬ	ČERVENEC	LPIEC	PLAŽNIK
08	KOLOVOZ	СЕРПЕНЬ	ЖНІВЕНЬ	SRPEN	SIERPIEŃ	ŽNENEC
09	Rujan	ВЕРЕСЕНЬ	ВЕРАСЕНЬ	ZÁŘÍ	WRZESIEŃ	POŽNENEC
10	LISTOPAD	ЖОВТЕНЬ	КАСТРЬБІНІК	ŘÍJEN	PAŹDZIERNIK	WINOWEC
11	STUDENI	ЛИСТОПАД	ЛІСТАПАД	LISTOPAD	LISTOPAD	WAZYMNIK
12	PROSIMAC	ГРУДЕНЬ	СНЕЖАНЬ	PROSINEC	GRUDZIEŃ	HODOWNIK

	ДРЕВНЕБОЛГАРСКИЙ	ДРЕВНЕРУССКИЙ	СЕРБСКИЙ ЯЗЫК	
			НАРОДНЫЙ	ЦЕРКОВНЫЙ
01	ПРОСИНЕЦ, КОЛОГ, ГОЛЯМ СЕЧКО, КОЛОЖЕГ,	СЕЧЕНЬ	КОЛОЖЕГ	БОГОЈАВЉЕНСКИ
02	СЪЧЕН, СЕЧКО, МААЪК СЕЧКО	ЛЮТЫЙ	СЕЧКО	СПРЕТЪСКИ
03	СУХ	БЕРЕЗОЗОЛ	ДЕРИКОЖА	БЛАГОВЕШТЕНСКИ
04	БРЯЗОК	ЦВЕТЕНЬ	ЛАЖИТРАВА	ЂУРЂЕВСКИ
05	ТРЪВЕН	ТРАВЕНЬ	ЦВЕТАЪ	ЦАРСКИ
06	ИЗОК, ЧЕРВЕНИК	ЧЕРВЕНЬ	ТРЕШЪВАР	ПЕТРОВСКИ
07	ЧРЪВЕНЬ, ЖЕТАР, ЖЪЛЪВАР, СЪРПЕН	ЛИПЕЦ	ЖЕТВАР	НАИНСКИ
08	ОРАЧ, БАРЕВ	СЕРПЕНЬ	ГУМНИК	ГОСПОЉИНСКИ
09	РУЕН, РУЙ	ВЕРЕСЕНЬ	ГРОЗДОБЕР	МНХОЉСКИ
10	ЛИСТОПАД	ЛИСТОПАД	ШУМОПАД	МИТРОВСКИ
11	ГРУДЕН	ГРУДЕНЬ	СТУДЕН	МРАТНЪСКИ
12	СТУДЕН	СТУДЕНЬ	КОЛЕДАР	БОЖИЉНИ

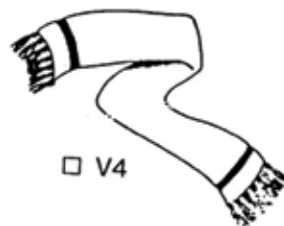
Abbigliamento

□ O10

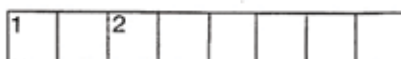
□ O1

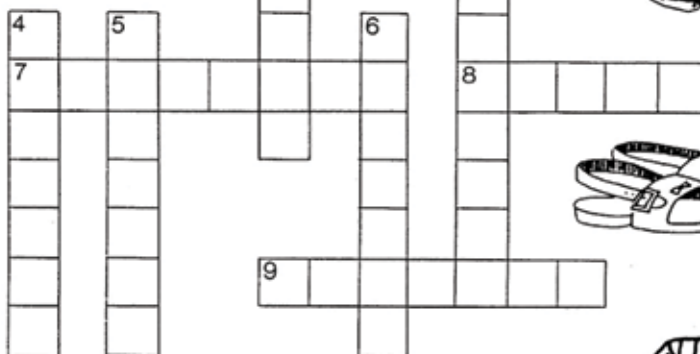
□ V4

□ V2

□ O8

□ O7

□ O9

□ V5

□ V6

□ V3

- ☐ il berretto ☐ i calzini ☐ la cravatta ☐ la gonna ☐ i guanti
☐ il maglione ☐ le pantofole ☐ il pigiama ☐ i sandali ☐ la sciarpa

Cruciverba A: Abbigliamento, 25

Летњи спортско-рекреативни камп „Повратак природи“

У периоду од 15. до 26. јуна у Кампусу Основне школе „Руђер Бошковић“, поштујући све препоручене мере безбедности, организован је спортско-рекреативни камп „Повратак природи“.

Активности у оквиру кампа омогућиле су деци дружење кроз планске и системске спортско-рекреативне садржаје, који су изостали у претходном периоду вандредног стања у којој смо били принуђени да време проводимо у необичајеним околностима.

Наметнула се потреба да децу вратимо природи како би провели време на чистом ваздуху, кроз пешачење стазама Кошутњака, учење нових вештина сналажења у природи, надметања у разним полигонима и спортовима као што су атлетика, оријентиринг и рекреативно-спортске игре. Неки од главних циљева активности реализованих током кампа били су враћање у нормалне животне токове након вандредног стања: социјална и психофизичка ревитализација, јачање имунитета ученика као и рад на добром држању тела, кроз превентивно-корективне вежбе.

Велики и мали, хајде да се играмо

У уторак 8. септембра у дворишту школског кампуса одржано је још једно такмичење „Велики и мали, хајде да се играмо“.

Ученици Grade 1 и Grade 2 су са својим родитељима учествовали у такмичарско-рекреативним активностима.

Заједно до победе дошли су кроз дружење, сарадњу и надметање у разноврсним задацима.

Лепо време, добро расположење, пуно дружења и смеха допринело је томе да овај догађај остане свима у лепом сећању!

Оријентација у магли

Како и дали се сналазимо у магли просудите сами. Сваки наш одлазак у природу је благотворан и својеврстан изазов. Оријентирци у Кошутњаку 25. новембра су дисали пуним плућима. Осмех је одзвањао шумом, а у школу смо се вратили румени и срећни.

Спортски четвртак

Користимо лепо време да током септембра у терминима КАШ-а организујемо разне спортске активности у природном окружењу школског кампуса. Играли смо одбојку, вежбали зумбу и такмичили се у штафетним играма овог сунчаног 4.09.2020.г. Сви смо уживали у физичкој активности и времену проведеном на сунцу и свежем ваздуху.

Шта је оријентиринг

Наше већ искусне оријентирке су 4.9.2020.г. новим члановима и чланицама објашњавале шта је то оријентиринг и зашто је забавно бити члан школског тима. Остаје да наши потенцијални чланови одлуче да ли ће бити чланови секције. Са каквим ентузијазмом су се препричавали прошлогодишњи догађаји, очекујемо следећег четвртка у три, на ливади испод ресторана, бројну екипу. Професорке Светлана и Катарина ће помоћи да науче како да рукују компасом, како да читају карту и како да се снађу у нашем делићу космоса.

Оријентација у оријентирингу – практична вежба коришћења карте и компаса

Наши нови оријентирци су имали показну вежбу 10.9. како изгледа такмичење у оријентирингу које ће следеће недеље организовати професионалци, сарадници из АОК „Кошутњак“. Наши искусни такмичари су данас радили на кондицији.

Најбољи су били дечаци Лекић, Зимоњић и Нестеренко свременом 33 секунде. И девојчице су биле изузетне. Похвала за ентузијазам за девојчице и дечаке: Константина, Сташу, Лану, Дуњу, Милену, Николину, Лорену, Магдалену, Искру, Кају, Сену, Иву, Искрицу, Стефани, Наталију, Дарјиу, Анђелу, Адриану, Нађу и Луну. Верујемо да ће заблистати следећег четвртка.

Загонетни оријентиринг

Диван јесењи дан 17.9. провели смо на нашој омиљеној секцији. Данас смо били организовани у пет великих група. Задатак је био да пронађемо четири скривена места и решимо осам загонетки рачунајући и на брзину и спретност. Забавили смо се а уједно и припремили за озбиљно такмичење које је померено за следећи четвртак.

Такмичење у оријентирингу

Дуго очекивано такмичење у оријентирингу десило се 24.9.2020.г. Многобројне екипе су се такмичиле за престижних пет места које их воде на градски оријентиринг. Прво место у љутој конкуренцији освојиле су Милена и Дуња са временом 5.32. Друго место Лазар, Јован, Лука и Филип са временом 5.58. Треће место Луна, Дуња и Анђела, четврто Сена и Адријана, а пето Митра и Тара. Никада нисмо били бројнији. Придружили су се и гимназијалци у солидном броју. Радујемо се следећем четвртку јер ћемо опет бити у сагласју са природом. Захваљујемо се друштву АОК „Кошутњак“ што су нам организовали овај догађај.

Доситејевим стопама

Ученик четвртог разреда Богдан Кошутић у склопу CAS активности повео је 29. 10. млађе другаре у културни оријентиринг – упознавање са животом и делом Доситеја Обрадовића. Провели смо се одлично, научили доста тога и, наравно, купили крофне.

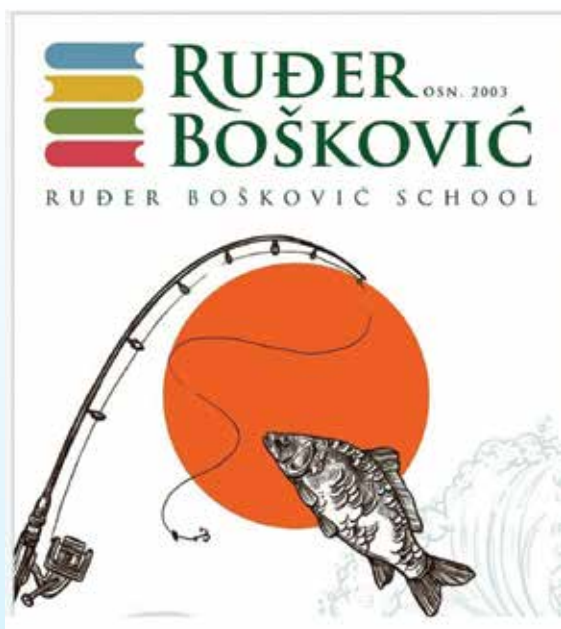
Мерење БМИ и тестови агилности

У уторак 24.11. нашу школу посетио је професор др Лазар Тоскић са Факултета за спорт и физичко васпитање.

Организована је спортска интерактивна радионица за мерење брзине реакција и агилности, као и мерење структуре тела најсавременијим апаратима.

У радионици су учествовали ученици Grade 6, који тренутно обрађују наставну тему физичке способности повезане са вештинама и здрављем.

Руђеров риболовачки клуб

У нашој школи покренута је једна нова активност, спортски риболов. Група ученика МУР програма своје пећарошко умеће опробала је у суботу 17.10.2020 на језеру Мике Аласа на Зрењанинском путу. Жеља нам је да ово буде почетак једног доброг програма који ће имати за циљ да дуго остане у пракси. Циљ да нашим руђеровцима понудимо један нови изазов у којем ће ученици провести квалитетно време у дружењу и стицању нових искустава у амбијенту који нас у сваком смислу и у сваком тренутку оплемењује, а то је природа.

Стазе у оријентирингу

Одлична екипа оријентираца је искористила леп новембарски дан 19. 11. да се припреми за озбиљан пешачки подвиг који нас очекује следеће недеље. Трчали смо кроз шуму, вриштали, гласно се смејали, дали себи одушка. Вратили смо се из шуме насмејани и опуштени.

Свечани пријем ђака првака

У понедељак 31. августа у Кампусу Основне школе „Руђер Бошковић“ организован је свечани пријем за нову генерацију најмлађих ђака.

Наша ученица Лана Штулић, водитељка програма, пожелела је добродошлицу гостима и ђацима, а честиткама за срећан почетак школовања су се придружили и директор Основне школе Гордана Петковић Срзентић, учитељице и сви наставници који ће им предавати.

Наступ балерине Тање Дамјановски из Театра „Сунцокрети“ и њен перформанс „Шта ћу бити кад порастем“ улепшао је ову свечаност.

Свим нашим ученицима желимо срећан почетак!

Здравствена едукација - Болести прљавих руку

У уторак 22. септембра у дворишту наше школе, одржано је предавање под називом „Болести прљавих руку“ за ученике Grade 1 и Grade 2.

Наша медицинска сестра Јасна Маликовић припремила је занимљиво предавање и кроз игру најмлађим ђацима указала на потенцијалне болести које се преносе прљавим рукама.

На крају су сви заједно демонстрирали правилно прање руку антибактеријским гелом.

Здравствена едукација - Орална хигијена

У четвртак 24.09.2020. године одржано је предавање за ученике Grade 3 на тему Орална хигијена. Ученике смо подсетили на технику правилног прања зуба, а потом се осврнули на начине уношења бацила. Нагласак је био на правилном одржавању хигијене.

Здравствена едукација - Шта је имунитет?

Имунитет је способност организма да се одбрани од патогена или одупре болести.

Ово је тема о којој смо разговарали са ученицима Grade 4. Научили смо да једним делом можемо и сами да допринесемо одржавању доброг имунитета.

Схватили смо значај имунизације, правилне исхране, хигијене и вежбања јер сви они заједно чине да будемо јаки и здрави.

На крају смо уз помоћ нашег психолога урадили неколико вежби дисања за опуштање и техника релаксације - Моје безбедно место, а циљу побеђивања страха од ковид инфекције.

У уторак 22. септембра у дворишту наше школе, одржано је предавање под називом „Болести прљавих руку“ за ученике Grade 1 и Grade 2.

Наша медицинска сестра Јасна Маликовић припремила

је занимљиво предавање и кроз игру најмлађим ђацима указала на потенцијалне болести које се преносе прљавим рукама.

На крају су сви заједно демонстрирали правилно прање руку антибактеријским гелом.

Нови издавачки подухват наше учитељице Весне Рикало

Поносни смо на своју учитељицу разредне наставе Весну Рикало којој је ове јесени издата још једна у низу збирки контролних вежби из предмета свет око нас за трећи разред основне школе у издању Издавачке куће „Креативни центар“.

Учитељица Весна је дугогодишњи сарадник поменуте куће као аутор и коаутор више уџбеника и збирки контролних вежби из математике и света око нас.

Уџбеник и радна свеска „Математика 2“ за други разред основне школе Весне Рикало, у издању „Креативног центра“, једина су издања из Србије која су се нашла у најужем избору за награду „Најбољи европски уџбеник“ 2016. године (Best European Learning Materials Award – BELMA).

Слика из школског живота

Ученица Grade 6A Шани Голдман је била гост на часу social studies и разговарала са ученицима Grade 3 о друштвеном окружењу и културама којима она припада. Шани је припремила презентацију, а млађи ученици питања на која су желели да добију одговоре. Час је протекао у динамичној и пријатељској атмосфери што је омогућило свим учесницима да стекну одређена знања, прикупе информације и развијају различите вештине. Сусрет је организован јер се ученици Grade 3 баве истраживањем о утицају мултикултуралности на стварање идентитета сваког појединца што је део РYP програма и теме Who we are.

Our body

У оквиру теме „Who we are“ – Our body, ученици Grade 4 су имали задатак да истраже људски скелет. Сlike говоре више од речи.

Ручак у природи

Уживали смо у сунчаном и топлом септембарском дану који смо искористили да што више времена проведемо на чистом ваздуху Кошутњака. Ученици су уживали у ручку као и у предивном амбијенту школског кампуса. У наредном периоду петком ће ручак бити у природи кад год то временски услови буду дозвољавали.

Рециклажа кроз игру

Ученицима Grade 3 је 8.9.2020. представљена рециклажа на најбољи начин за децу, а то је кроз игру. Бити друштвено одговорно биће, а уз то се и добро забавити, најбоља је комбинација, не само за децу, већ и за одрасле.

Уместо да папир на коме смо урадили неку вежбу и били оцењени, да заврши у канти за ђубре ми смо одлучили да окренемо лист, нацртамо своју десну и леву шаку и лево и десно стопало. Те папире смо залепили напољу и игра је могла да почне. Ко ће најбрже одговорити изазову, стави праву шаку и праву ногу...пробајте и ви, ми смо се баш забавили. Остало је само да до следећег пута размислимо да ли све што бацамо можемо искористити бар још једном.

До следећег дружења скупљамо материјале, а захвални смо наставници Весне Затежић за иницијативу.

Land of fantasy

У уторак 15. септембра ученици Grade 1, 2 и 3 уживали су у представи „Land of Fantasy“ у дворишту наше школе, под отвореним небом. Позоришна трупа „Шарени сунцокрети“ извела нам је интерактивну представу на енглеском језику. Представа говори о пријатељству дечака Чарлија и девојчице Еми и обилује духовитим дијалозима, песмом и игром.

Знакови и симболи

Ученици Grade 2А бавили су се темом симбола. Након анализе где све недостају знакови у школи, ученици су их правили и постављали на одговарајућа места. Научили су да симболи помажу да се лакше сналазимо у свом школском окружењу.

Светлост и звук

Драгиша Савић, некадашњи радио водитељ, а радник наше школе од њеног оснивања, одржао је интересантно предавање за ученике Grade 4.

Ученици тренутно обрађују тему - Звук, радио-таласи у оквиру трансдисциплинарне теме Светлост и звук.

Шта су радио-таласи, ко их је открио, како се примењују и које врсте радио-таласа постоје, колика је заслуга Николе Тесле и Михајла Пугина у тој револуционарном открићу, само су нека од питања којима смо се бавили. Посебно занимљив део предавања била је прича о томе на који начин се музика и говор из студија шаљу до наших уређаја у кући, како би смо уживали слушајући омиљене песме.

Здравље и здрави стилови живота

У среду 28. октобра 2020.г. нашу школу су посетили гости предавачи Др Катарина Борчић, медицинска сестра Зорка Зеба из Института „Милан Јовановић-Батут“ и Снежана Шилкић из ДЗ „Симо Милошевић“.

Докторка Катарина Борчић одржала је предавање на тему „Здравље и здрави стилови живота“ за ученике Grade 6 и друге и треће године гимназије.

У тренутку када се цела планета бори са пандемијом вируса корона, осим хигијенских мера и избегавања социјалних контаката, значајно место заузима и адекватан одговор имуног система.

Научили смо да је за борбу против вируса јак имунитет

прва линија одбране, зато је важно уносити што више витамина и минерала којих има у воћу и поврћу, као и витамина Д и цинка. Међутим, не треба занемарити утицај стреса, сна и умерене физичке активности на имуни систем.

Јесењи маскенбал

У петак 30. октобра у дворишту наше школе ученици Grade 5 организовали су јесењи маскенбал за РУР ученике. Бирали су се најоригиналнији костим, шминка и најстрашнија маска. Сви су се одлично провели и забавили, а победници су освојили чак пун слаткиша.

Предавање - Људска права

Ученици Grade 5 имали су прилику да у оквиру актуелне истраживачке теме „Људска права“ угосте, присуствују и учествују у интерактивном предавању које нам је уприличила гошћа Ивана Филипов, саветница у Канцеларији поверенице за заштиту равноправности. Ученици су активно и веома мотивисано постављали питања и излагали своје мишљење на различите теме попут дискриминације, равноправности, социјалне неправде итд.

Прва седница школског Парламента

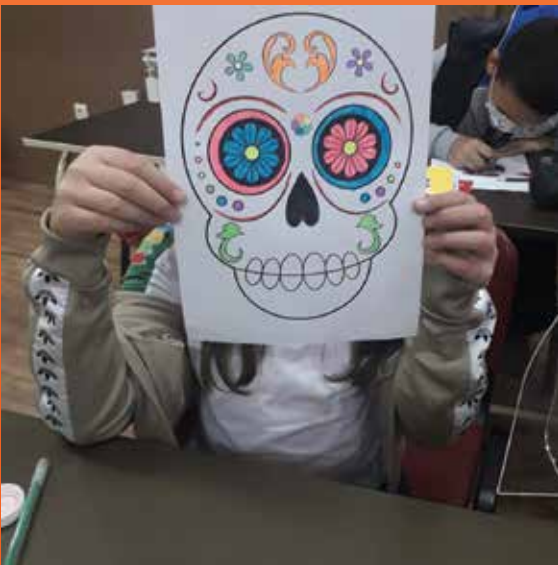
У среду 16.9.2020. и петак 2.10.2020. одржана су два заседања Прве седнице Школског парламента за 2020-2021. годину. На заседањима је конституисан Парламент, изабрани председник Парламента Маша Алвировић, потпредседник Нађа Весић и секретар Тара Станчевић. Након избора руководећег тела усвојен је програм рада Парламента за школску 2020-2021. годину, дискутовано и одлучено на који начин ће бити обележен Дан менталног здравља чиме је Прва седница окончана.

Día de los Muertos

Día de los Muertos или Дан мртвих је празник који се у Мексику обележава 01.11. и 02.11. То су дани када породице дочекују душе својих преминулих предака верујући да проводе заједно време са њима у јелу и пићу. Управо због тога, свака кућа припрема олтар на коме се налазе слике преминулих, свеће, цвеће, пан де муертос, одећа и храна коју су покојници волели. Дан мртвих, иначе заштићен као део нематеријалне културне баштине од стране УНЕСКА, обележен је и на часовима шпанског језика у нашој школи. Ученици су са професорком Марином Миловановић на радионици правили маске, бојили и цртали цртеже од којих су на крају направили плакат посвећен овом празнику.

Día de la Hispanidad

Поводом шпанског националног празника Día de la Hispanidad, Образовни систем „Руђер Бошковић” посетили су Његова екселенција амбасадор Шпаније у Србији, господин Raúl Bartolomé Molina и заменица амбасадора госпођа Carmen Álvarez Rodríguez. Приликом посете, обишли су основну школу и гимназију, упознали се са IB системом и са начином извођења наставе шпанског језика, као и са Ерасмус пројектом Mensa Sana in Corpore Sano: Young healthy students. Након тога, ученици који уче шпански језик и професорке Марина Миловановић и Сузана Амановић присуствовале су презентацији на којој је амбасадор представио, како значај шпанског језика у свету, тако и језике који се говоре у Шпанији.

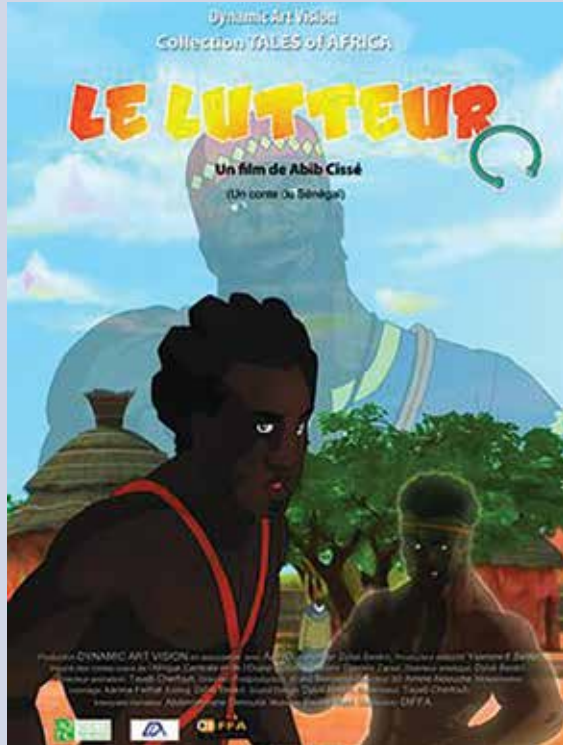

Уручена донација Свратишту „Нови Београд“

У среду 2. децембра Свратишту „Нови Београд“ уручена је донација која је обезбеђена у оквиру школске акције „Хуманост на делу у дечијем оделу“. Баџи и запослени прикупили су топлу гардеробу, средства за хигијену, слаткише и играчке.

Образовном систему „Руђер Бошковић“ уручена је захвалница Центра за интеграцију младих за подршку коју пружа деци укљученој у живот и рад на улици и разумевању значаја која та подршка има за њих.

Дани анимираног француског филма

Ученици Grade 4 и Grade 5 који уче француски језик обогатили су своје часове гледањем филмова у оквиру 10. по реду Фестивала анимираног француског филма. Француски институт и Француска асоцијација за анимирани филм у складу са актуелном ситуацијом, ове године омогућили су гледање филмова онлајн, од 14. до 31. октобра. Припремили су богат програм који обухвата бројне дугометражне и краткометражне филмове, на француском језику, а ми смо се определили за два дугометражна филма „Adama“ и „Gus petit oiseau, grand voyage“.

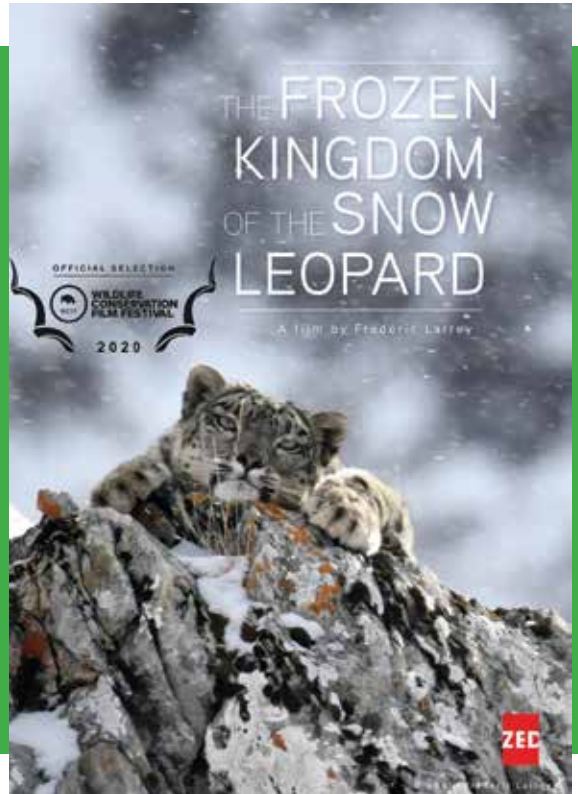

Међународни фестивал зелене културе

И ове године, били смо део смо 11. међународног фестивала зелене културе Грин феста, фестивала који је одржан онлајн, од 26. октобра до 04. новембра.

Ученици РЈР програма, погледали су еколошке анимиране филмове „Корална светла“, „Плава планета – пут у екологију“, и „Бог је отишао даље“. Ученици МЈР програма одредили су се за филмове „Да ли мода може да спаси планету“, „Прича о бацању хране“ и „Ледено краљевство снежног леопарда“.

Следеће недеље планирамо низ еколошких радионица, еко бонтон и израду скулптура од рециклажног материјала-еко арт.

Музичка радионица

У четвртак, 08.10. ученици Grade 1 и 2 присуствовали су музичкој радионици која је имала за циљ да на другачији начин, прилагођен њиховом узрасту, приближи озбиљну музику. Ученици су се кроз три активности упознали са популарним делом Камиј Сен Санса „Карневал животиња“ и том приликом кроз елементе у музици пренели свој доживљај приликом слушања. Слушали су музику, цртали, погађали инструменте и звучно се упознали са њима. На крају су имали и сами прилику да буду део оркестра изводећи ритам на неким Орфовим инструментима. Одлично су се забавили и у исто време и научили нешто ново о музици.

Европски дан језика

Европски дан језика је ове године обележен низом активности у нашој школи. Како основци, тако и гимназијалци, учествовали су у играма, квизовима, гледали су презентације и филмове, слушали музику и служили се различитим сепцијалитетима.

Након заједничких друштвених игара и квизова на којима су учествовали сви ученици, ученици шпанског језика су у основној школи украсили пано и нацртали цртеже оних појмова који их највише асоцирају на шпански језик и шпанску богату културу. И основци и гимназијалци гледали су са својим професоркама шпанске филмове и цртане филмове, у складу са узрастом, пробали су безалкохолну сангрију, шпанске чоколадне бомбоне и чувени *turrón*.

Радионица „Проговори да видим ко си“

Друштво „Изражајност“ и Образовни систем „Руђер Бошковић“ направили су сарадњу. Комуниколог и глумац Слободан Роксандић одржао је у среду 23.9. прву од неколико радионица са ученицима првог разреда гимназије и осмог разреда основне школе. Атмосфера је била одлична, разговарали смо о елементима доброг говора, поштапалицама, очувању српског језика. Ученици су уживали.

Друга и трећа радионица десила се у петак 25.9. Радионицу је држао глумац Милан Босиљчић и глумац Марко Миловановић. Осмаци и прваци су показивали изузетну заинтересованост и сарадљивост. Рађемо се новом сусрету који ће се десити следећег месеца. Ученици, учесници радионица, а и остали заинтересовани, добиће од школе уџбеник аутора Слободана Роксандића чији је наслов Сократова мисао - Проговори да видим ко си, која је веома корисно штиво за све оне који су спремни да „јасно и гласно кажу оно до чега им је стало.“

Шашаве слике

Ученици G1 и G2 су 9.12. „шетали“ кроз Народни музеј, али на виртуалан начин, уживали су у разгледању слика путем презентације на смарт табли. Кустос музеја их је водила кроз изложбу под називом „Шашаве слике“. Сазнали смо разлику између различитих уметничких праваца и разумели смо разлику између уметничких слика и фотографија.

Након радионице, ђаци су добили задатак од кустоса да нацртају сунцокрете Ван Гога, па да увиде разлику између њихових радова и да утврде због чега нису сви радови исти.

Пиши Деда Мразу

Наградни конкурс „Пиши Деда Мразу“ организује се 18. пут уочи најрадоснијих зимских празника. Пошта Србије и ове године позвала је малишане у авантуру писања писама Деда Мразу, са жељом да их кроз писмо и цртеж уведе у свет одрастања, уз поруку да негују праве вредности и да никада не занемаре свој маштовити стваралачки потенцијал.

Наши најмлађи ђаци, ученици Grade 1 и Grade 2, прикључили су се овој лепој акцији и кроз маштовите цртеже приказали су своје новогодишње жеље.

**НАГРАДНИ КОНКУРС
„ПИШИ ДЕДА МРАЗУ“!**

Конкурс траје од 1. новембра до 5. децембра 2020. године.

ПОШТА

0700 100 300 • www.posta.rs

Деда Мраз у Руђеру

У петак 18. децембра нашу школу традиционално је посетио Деда Мраз! Уз песму, игру и слаткише ученици РУР програма су са својим другарима и учитељицама прославили почетак распуста. Добра атмосфера и расположење су увод у празничну еуфорију која нас очекује!

Звучна читанка

У оквиру традиционалне хуманитарне акције „Хуманост на делу у дечијем оделу“, Образовни систем „Руђер Бошковић“ у сарадњи са продукцијском кућом „Omega production“ реализовала је акцију снимања звучне књиге за фонотеку Школе за ученике оштећеног вида „Вељко Рамадановић“ из Земунa.

МУР ученици, Маша Алвировић 9Б, Нађа Весић 8Б, Nanah Rabinovich Petrović 8Б, Луна Зимоњић 7Б, Mia Jackson 6Б, Leo Jackson 6Б и Соња Пијановић 6Б читали су текстове песама легендарних музичких група и извођача : ABBA, Leonard Cohen, Bob Dylan, Paul McCartney, John Lennon.

У школској лабораторији

Ученици Grade 2 су се, у оквиру трандисциплинарне теме - Како свет функционише - бавили централном идејом - применом научног метода у функционисању света. Тим поводом посетили су школску лабораторију у четвртак 26.11. где им је наш професор физике Божидар Радусин, одржао предавање о поступку извођења научних експеримената.

Такмичење „ДАБАР“ написати период

Током претходне 2 недеље реализовано је on-line такмичење Дабар из рачунарске и информатичке писмености. Због тренутне епидемиолошке ситуације такмичење је ревијалног карактера, али то није спречило наше ученике да се пријаве у великом броју. Очекујемо резултате и надамо се да одлични резултати неће изостати као ни претходних година.

Похваљујемо све ученике који су учествовали и позивамо их да се пријаве и наредне године.

Силе и енергије

Професор физике Никола Веселиновић одржао је ученицима Граде 5 предавање на тему Силе и енергије у понедељак 7. децембра.

Ученици Grade 5 се у оквиру трандисциплинарне теме „Како свет функционише“ баве разумевањем закона силе и кретања. Неки од праваца истраживања су различите врсте сила и њихово порекло, како силе функционишу и како се прожимају и начини на које силе утичу на свакодневни живот.

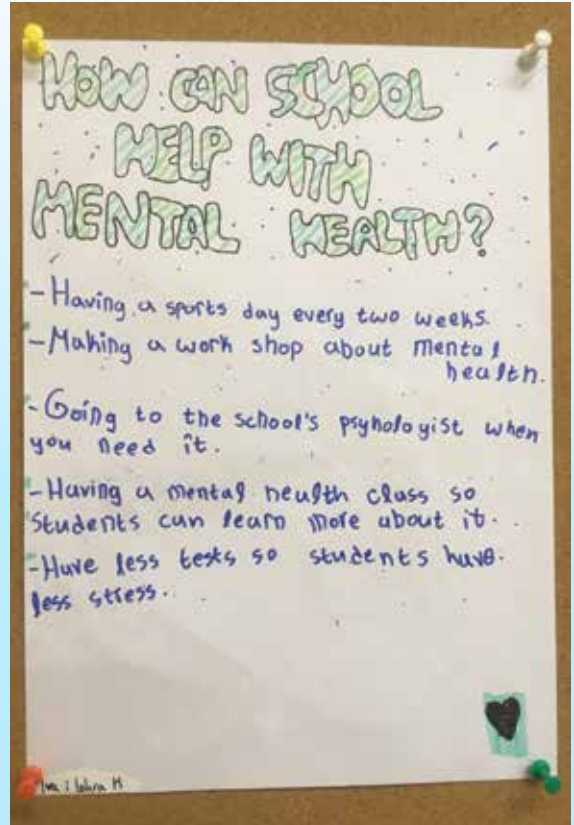
Октобар, месец менталног здравља

Током октобра у школи се одржавају радионице посвећене превенцији и очувању менталног здравља деце поводом Светског дана менталног здравља који се обележава 10. октобра. Овогодишњи слоган Светског дана менталног здравља је „Покрет за ментално здравље: хајде да инвестирамо у ментално здравље“. Ми смо одлучили да инвестирамо више времена и енергије у постизање и одржање психофизичког баланса који је још важнији у овом глобално кризном периоду.

За почетак, ученици Grade 7A су у оквиру часа арта направили плакате са идејама шта школа може да предузме у циљу превенције и унапређења менталног здравља ученика. Спортски дан, више радионица на тему менталног здравља, адекватна оптерећеност ученика тестовима, дужи одмори, неке су од идеја ученика.

Кренули смо у реализацију ових идеја, тако да су ученице Grade 6 на часу физичког и здравственог васпитања имале радионицу на тему психофизичког баланса где смо разговарали о менталном здрављу и вежбали неке од техника које могу да помогну у бољем управљању емоцијама: правилно, дубоко дисање, „техника уземљења“, имажинација и мишићна релаксација. Радионицу су одржале Данијела Аранђеловић, наставница физичког и здравственог васпитања и Слађана Ристић, МУР психолог.

Са радионицама настављамо у наредном периоду у оквиру предмета физичко и здравствено васпитање, као и са другим акцијама у циљу промоције менталног здравља.

Еразмус дани у нашој школи

Тродневна прослава програма Еразмус + у Европи и шире током Erasmus Days организован је 15, 16. и 17. октобра 2020.г.

Међународна мобилност и европско држављанство поново су у средишту Erasmus Days 2020.г.

У 2019. години одржано је 3 995 догађаја у 53 земље. Организују се изложбе, концерти, спортска такмичења, семинари, дани отворених врата, дигитални догађаји...

Образовни систем „Руђер Бошковић“ придружила се тродневној прослави Еразмус + програма. У четвртак 15. октобра организована је презентација школског пројекта Mens Sana in Corpore Sano: Young healthy students за ученике гимназије, а у петак 16. октобра за ученике основне школе. Након презентације, ученици су учествовали у разним спортским активностима и такмичењима.

XX недеља италијанског језика у свету

У периоду 19-25.10.2020. у свету се по 20. пут обележава Недеља италијанског језика. Ове године тема је Италијански - између речи и слике: графит, илустрација, стрип. Ми смо је обележили низом догађаја и презентација које су ученицима приближиле Италију, њену културу, храну и традицију.

У Grade 1 PYP програма у понедељак су гостовала браћа Јасоро и Aleksandar Gregori који су нам причали о свом животу у Италији – које су сличности, а које разлике у односу на живот у Србији. Малим ђацима је било интересно да чују каква је школа у Италији и како тамо деца проводе своје слободно време. Научили су и неколико италијанских речи.

Затим нам је, у уторак 20.10. Софија Балаћ, ученица Grade 8B MYP програма приближила италијанску музику, а у среду смо имали гошћу из Италије – Анђелу Ачарино, маму наше ученице из Grade 1. Сазнали смо који се породични празници прослављају у Италији и на који начин. Имали смо прилику да се послужимо италијанским слаткишима. Тога дана смо и за ујину јели најпознатију италијанску храну – пицу!

Остварили смо и сарадњу између DP, MYP и PYP програма – ученица гимназије ЗБ Дуња Булатовић одржала је две презентације о Италији, њеној култури, уметности и моди, а на крају презентације ђаци су могли да на квизу покажу шта су научили. Као награду за тачан одговор добили су италијански слаткиш.

Недељу италијанског језика завршили смо гостовањем Марка Балаћа, ученика Grade 5, који је спремио сјајну презентацију о спорту у Италији, посебно истакавши фудбал и успехе италијанских клубова и репрезентације.

XX Settimana della 19-25 ottobre
Lingua Italiana nel Mondo

Радионице Безбедност деце на интернету

Током ове недеље РYP психолог школе је у одржала радионице у одељењима Grade 4 и Grade 5 на тему Безбедност деце на интернету. Након урађене и обрађене анкете на тему коришћења интернета од стране ученика, реализоване су ове радионице на којима су ученици разменили информације, поделили своје примере, сазнали о различитим начинима заштите физичке и психичке безбедности, заштите рачунара, као и заштите знањем. Радионицу је пратила power point презентација коју је ученицима доступна кроз see saw апликацију, а у којој се налазе корисне информације и линкови ка сајтовима где могу додатно да сазнају проверене информације о повећању безбедности на интернету. Такође, добили су и 10 правила безбедног клика, који се налазе и у њиховим учионицама.

Током радионица су ученици правили своје постере као подсетнике за бољу безбедност на интернету, цртајући свог аватара и подсетнике за све четири тачке безбедности, као и информацију о бесплатном контакт телефону Националног контакт центра за безбедност деце на интернету 19833.

За родитеље је припремљена брошура Безбедност на интернету коју је издала школа, а приредила РYP психолог школе Данијела Андрејевић Мићовић. Брошура садржи корисне информације о овој теми и линкове са додатним изворима информација на ову тему на интернету.

Удружење изражајност

Наша школа је наставила сарадњу са удружењем „Изражајност“. Наш гост Марко Миловановић, дипломирани глумац и комуниколог, упоставио је са ученицима одличну комуникацију. Овога пута практичне вежбе су биле приоритет. Користили смо уџбеник и опробали се у низу вежби који развијају артикулисани јавни наступ ослобођен треме и страха. Радујемо се следећем сусрету.

Предавање о пубертету

Улазак у развојни период пубертета је индивидуалан, код девојчица се обично дешава почевши од девет, десет година, а код дечака мало касније, са десет, једанаест година и траје до четрнаесте, петнаесте године када почиње адолесценција. Пубертет карактеришу бурне биолошке и хормонске промене које резултирају променом тела и појавом секундарних полних карактеристика код дечака и девојчица. Промене на телесном плану се одражавају и на промене на психолошком плану, а пубертетлије, ни деца, ни одрасле особе, „заглављене“ негде између ове две улоге, осећају све већу несигурност у себе и не знају како да се носе са променама. То резултира појавом проблема са самопоуздањем, честим и наглим променама расположења, мењањем приоритета у животу када вршњаци постају битнији од породице и родитеља, самим тим и чешћим сукобима са родитељима и другим ауторитетима да би се формирала самостална и независна одрасла личност.

Овим променама се пришло из два различита угла, биолошког и психолошког, и на тај начин покушало расветљавање мистерије овог развојног периода давањем објашњења, одговарањем на питања и давањем корисних савета ученицима Grade 5.

Деца на сликама

Ученици Grade1 и Grade 2 су 17.12. поново „шетали“ на виртуални начин кроз Народни музеј. Кустос их је водила кроз изложбу под називом „Деца на сликама“. Сазнали су да су деца била инспирација сликарима у разним епохама, али су и научили како су живела деца у прошлости. На крају су ученици одабрали своју омиљену слику и образлагали су колорит и мотиве који им се свиђају.

Завршна свечаност 12. генерације матураната Основне школе

Поштујући све препоручене мере заштите успели смо да на себи својствен начин испратимо и 12. генерацију матураната наше школе. Поносни и пуног срца, испратили смо још једну, по свему посебну генерацију. На позорници Мадленијанума уз дивне речи које су матурантима и њиховим родитељима упутили генерални менаџер наше школе Драган Штулић и директорка Гордана Петковић Срзентић имали смо задовољство да гледамо и драмски комад који су ђаци наше школе ове године спремили на неубичајан начин, радећи онлајн са много жеље и ентузијазма. Наравно, као и увек, заблистали су у свом пуном сјају и показали свима како се стиже до звезда и који су степеници које на том путу треба прећи. Упамтили смо поруку наших драмаца да „један тренутак није обрисао нашу сјајну прошлост ни затворио врата нашој звезданој будућности јер тренуци пролазе и чине нас јачима, јачима да устанемо и изнова освајамо свет“. Након драмског комада гледали смо и слушали поруке одељењских старешина које су изазвале аплаузе матураната, а на понос својих старешина. На самом крају отпочео је дефиле матураната и проглашење ђака генерације као и наш ватрени подрав којим сваке године испраћамо своје ђаке у нове победе, поносни што су били део нас.

**Тамара
Фабрис**

**Соња
Даниловић**

**Александар
Савић**

**Хелена
Савић**

**Симеон
Влајић**

**Тара
Милојевић**

**Никола
Урошевић**

**Лука
Јаковљевић**

**Тијана
Љубић**

**Младен
Кантар**

**Ива
Кнежевић**

**Директорка
Гордана Петковић Срзентић**

**Страхиња
Урошевић**

**Софија
Трајковић**

**Лука
Мијаиловић**

**Матија
Бирић**

**Tiffany
Перић**

**Тео Андреј
Bell**

**Митра
Нешовић**

**Матеја
Капларевић**

**Будимир
Радоевић**

**Разредни старешина
Весна Затежић**

**Ива
Шејић**

**Јефим
Чубаков**

**Теодора
Матиќ**

**Милица
Станковиќ**

**Божидар
Василиќ**

**Нађа
Вукмировиќ**

**Филип
Димитријевиќ**

**Саша
Јојиќ**

**Лука
Јанковиќ**

**Лара
Милчановиќ**

**Андреја
Тасиќ**

**Доротеја
Шијан Стојиќ**

**Директорка
Гордана Петковиќ Срзентиќ**

Памтићемо их по осмеху, шарму, духовитим доскочицама, изванредним постигнућима појединаца и жељи да се у свакој ситуацији забаве.

МАТУРАНТИ

**Андреја
Ристић**

**Тео
Лекић**

**Матеја
Радоичић**

**Андреја
Митић**

**Sarah
Esther Edlinger**

**Марко
Блажић**

**Мила
Борчић**

**Раде
Борчић**

**Хана
Борчић**

**Разредни старешина
Весна Божовић**

**Елена
Аксентијевић**

Чудесна справа мог детињства

Помало ми је чудно сад кад помислим чему сам се све дивио када сам био мали. Наравно, неке ствари ми нису привлачне пажњу. Нисам их ни примећивао док нисам мало порастао, али један предмет чудео ме је одувек. То је био топломер.

Топломер је у мој живот прво дошао као нешто хладно и непријатно и увек присутно мамино забринуто лице. Нисам волео ни да га видим, али сам врло брзо схватио да он мами помаже, даје јој одговор на тако важно питање: да ли имам температуру?

Пошто није од мене тражила да мирујем два минута, колико обично траје то мерење, могао сам слободно да га разгледам када га она остави. Ништа ми није било јасно. Како се она црвена линија помера и како се то деси тако брзо. Мама је протресала топломер сваки пут пре почетка мерења. Ни то ми није било јасно зашто ради.

Временом сам схватио бар да никако није добро црвена линија пре број 37, јер после тога нам следује да пијемо неки лек. И тако сам се чудео и дивио у исто време, све док једном цртаном филму нисам видео малу превару, када један дечак ставио топломер у чај и одглумио да има температуру да не би ишао у школу.

Међутим, моје највеће откриће у вези са топломером наступило је када сам га случајно разбио. Тада се по поду разлила нека сребрна течност. Сада знам да је то метал жива који је веома отрован, а мама је сва уплахирана појурила да некако покупи, али није смела да је додирне, а било је и стакла. Уплашила се она, а уплашио сам се и ја због могуће грдње, јер нисам разумео зашто је то тако страшно. Када се ситуација смирила, мама ми је објаснила како топломер функционише и сва чаролија је нестала.

Даље мислим да је топломер фантастична и корисна справа, али када смо почели да користимо дигиталне, престао сам да се занимам за њега. Разни предмети су прошли кроз моје детињство и са откривањем како раде, одлазили су у заборав. Верујем да ме у животу чека још много таквих открића вредних дивљења или бар чуђења.

Алекса Љубичић 7А

Алексија Стојиљковић Grade 1, акционо сликарство

Константин Гога Grade 1

Пролећна бајка

Пролећна се бајка роди
И на земљи и у води,
И на светлу и у тами
У музици и у драми.

Пролећна се бајка створи
Где год поток захубори,
Где природа сва се буди
И код звери и код људи.

Пролећну ће бајку наћи
Ко год сме у шуму заћи,
На ливади уживати
А у реци запливати.

Где год липа замирише
Где се ваздух чисти дише,
Где год пупи бели цвет
Ту ћеш наћи прави свет.

Све радости у пролеће
Још су боље и још веће,
Кад се деле с друговима
У пољима, луговима.

Петар Толимир Grade 7A

Мирис лаванде

Нежно, као мирис лаванде,
У мени буде се скривене туге,
Зашто сам, док сам имао тебе,
Увек мислио само на друге.

Као нијанса те пурпур боје
Кроз мене прође мисао сетна,
Зашто те нисам волео више,
Ако си била изузетна.

Зашто те нисам чекао дуже
Тог сунчаног мајског дана.
Што нисмо застали, само на трен
Под крошњом старог јоргована.

К'о споменару преврћем стране
Прошлости своје, прошлости наше.
Сећам се пољубца недовршеног,
Тог слатког пића још пуне чаше.

И као бодеж пробада срце
Тај вапај тужни, мисао снена.
Зашто ти нисам љубави дао,
Док си и даље била вољена.

Петар Толимир Grade 7A

Теодора Драгојловић Grade 8B

Адриана Дедић Grade 6A

Плави гробови

Често ми у сан долазе дубок
Некад у сну а некад на јави,
Као дан јасни, тужни и чисти
Првога рата гробови плави.

У сну ја видим лица многа
Тугом страдања изборана,
Али од земље, судбине, Бога
За велик' подвиг изабрана.

У ватри светској они не гламте
Јер им у грудима ватра гори,
И вечна жеља да се за дом
Свом својом снагом свако бори.

Они ме гледају узвишено
Пуне ме љубављу за свој род,
Док гледам како под велом маште
Великог рата маршира вод.

Па, ево, зато подижем спомен
У својој песми том гробу плавом,
Као дар лепи, лаки и мали,
Наших војника јунаштву правом.

Петар Толимир Grade 7A

Станислава Подробњак Grade 6A

Теодора Драгојловић Grade 8B

Та необична справа

Сећам се да сам имала две године када сам први пут покушала да га узем са стола. Желела сам да сазнам ко ми то одузима маму и коме тата каже да нисам ручала или да имам температуру. Знала сам му само како се зове - телефон. Није ми уопште било јасно како су из њега допирали гласови људи које познајем. Како су се скрили у тој малој мистериозној и чудној кутији. Она ми је постављала питања, певала рођенданску песму, говорила да мама и тата ускоро стижу кући. Знала је чак и дане када не могу да идем у вртић.

У неким тренуцима сам била тужна јер су моји родитељи гледали нешто на својим телефонима. Била сам љубоморна на ову свемогућу справу која ми је одузимала пажњу родитеља. Желела сам да родитељи оставе ту необичну справу и играју се са мном.

Када сам порасла, почело је да ми бива јасније шта се дешава и чему телефон служи. Тата и мама су ме прво научили како да га користим, а потом сам добила свој први телефон. Била сам веома узбуђена што напokon имам, своју вредну и више не тако загонетну справу.

Од тајанственог и непознатог непријатеља телефон ми је постао један од пријатеља. Он ми омогућава да видим и чујем све моје другаре. Ово ми је посебно важно зато што ми је омогућено да будем у контакту са братом и сестром који живе у иностранству.

Када путујем, време брзо прилази јер могу да слушам своје омиљене песме преко телефона кад год пожелим. Када ме нешто занима, лако то могу да нађем на интернету. Телефони знају све језике па нам помажу и у томе. У слободно време на њему волим да погледам неки видео са YouTube-у.

Питам се шта ће у будућности ови паметни телефони још моћи да раде. Данас могу да пишу, читају и одговарају на наша питања. Важан су део наших живота. Да ли ће у будућности почети нама и да управљају?

Адријана Поповић Grade 7A

Grade 1

Fružina Bode Grade 2

Поштовани господине Молнар...

Ову прилику, као прво, желео бих да искористим да Вам кажем да ми се Ваш роман „Дечаци Павлове улице“ веома свидео. Допало ми се то што сте у њему на реалан, али дирљив начин описали чари правог пријатељства. На Вашу радост, ја нисам једини таквог мишљења. Ваша књига ће у блиској будућности, које сам и ја део, доживети невероватан успех, а за неких сто година од Ваше смрти постаће и редовна лектира у Вашој, али и околним земљама. Осим тога, желео бих и да Вас посаветујем да само мало измените крај књиге, зато што неки од будућих нараштаја читалаца неће поднети тужне сцене смрти Ернеа Немечека, главног јунака Вашег дела.

Ваша књига, поштовани господине Молнар, представља оличење дечије књижевности и искрено Вам се дивим што сте тако нешто успели да напишете. Да Вам одам своју тајну, и ја бих једног дана желео да пођем Вашим стопама и постанем песник и писац. Своје прве песме и кратке приче већ сам почео да пишем, али ми је у неком тренутку понестало инспирације. Желео бих да од Вас, као од оствареног писца потражим решење, или бар савет како да се изборим са овим проблемом. Занима ме и то где сте Ви пронашли инспирацију за „Дечаке Павлове улице“. Напишите ми то у свом одговору.

Желео бих да вам саопштим и то да сам у Вашем делу пронашао и дубоку индентификацију. И ја сам, у овом модерном добу, проживео нешто слично Вашој књизи, иако нас дели више од века и по. И ја сам, у свом детињству имао период у којем се цео свој живот вртео око једне празне пољане и парка поред ње. Ту смо се играли ми, деца из мог насеља, баш као и дечаци у Павловој улици. У том периоду било је присутно и ривалство између група деце, присутно и у Вашем делу. И наша прича, као и Ваша, има и тужан крај, зато што се наше друштво разишло, а сада се једва и сећамо једни других.

Док сам читао Вашу књигу, уверио сам се да пишете фантастичним стилем, и о врло лепим и приступачним темама. Због тога сам се врло заинтересовао за друга Ваша дела. Можете ли да ми препоручите шта следеће да прочитам? Радујем се Вашем одговору.

Са поштовањем,
Петар Толимир, ученик 7А

У башти мог детињства

То је био један диван, леп, красан и узбудљив део мог живота.

Свачије детињство је другачије. То је као да сви имају баште о којима се свако дете брине. Неко занемари башту, неко је негује стално. Моја башта је била предивна, расла је као и ја. Била је пуна бујног цвећа и дрвећа и веома сам поносна на то. Све је почело кад сам се родила. Била сам много мала и слатка беба, која је увек волела да спава. Чим сам мало порасла, почела сам да изговарам своје прве речи. Прво сам рекла основне речи - мама, тата, баба, деда... После тога, изговорила сам - књига. Родитељи су ми пружали много пажње, као и моја тетка, Сузана. Помоћу ње сам са две године знала да избројим до десет на кинеском! Увек сам се трудила да све изговарам правилно, што ми је много помогло. Чим сам кренула у вртић, заволела сам га исте секунде. Тамо сам имала много пријатеља и увек сам се забављала. Са пет година кренула сам на балет на који још идем! Тих година сам почела да прижељкујем млађу сестру. После неког времена, мама ми је постала трудна и гле, чуда, добила сам малу сестрицу Анђелику. Стално сам се бринула о њој и увек ћу бити захвална на томе. Када сам кренула сам у школу, сви су се другачије понашали, што ми је било мало чудно. Добили смо дивну учитељицу Катарину без које не бих стигла до овде. Такође, упознала сам своју најбољу другарицу за живот - Нађу. Не бих могла да се одбраним без ње. Она је увек уз мене, чак и у овом тренутку сада када сам на последњој стази своје баште детињства.

Многима сам захвална што су ми помогли да ова башта буде лепа. Родитељима сам највише захвална што су ме одгајали тако лепо и што ћу током читавог живота осећати мирис из те баште.

Адриана Дедић Grade 6A

Дејана Станојковић Grade 5A

Алексија Стојиљковић. Grade 1

Алексија Стојиљковић. Grade 1

Дуња Шимић Grade 5A

Elena Lovrić
9A

Елена Ловрић Grade 9A

Лана Кокир Grade 5A

Јулијана Милић Grade 5A

Била сам непромишљена

Не сећам се колико сам година имала, али знам да сам носила широку, светлуцаву, розе сукњицу са перјаном круном. То је била моја свакодневна гардероба.

Био је диван сунчан дан, била сам код баке. Сестра и ја смо се играле у дворишту, а мама и тетка су спремале ручак. Упозориле су нас да никако не силазимо у подрум где се налази теретана. Како су се оне вратиле на спремање ручка, сестра и ја смо се тихо пришуњале до подрума. Када смо сишле низ степенице, прву ствар коју смо радиле јесте вртеле се ко балерине, па смо се онда пентрале по рипстолу, и онда је моја сестра сва задихана села на софу и упалила телевизор. Како је моја сестра гледала телевизију, ја сам са својим сићушним ногицама дотрчала до траке за трчање и упалила је. После само неколико корака трака је повукла моју сукњицу и увукла моју руку испод ње. Вриштала сам, а сузе су ми лиле и правиле једну велику барицу. Чула сам лупање и трчање, то је била моја мама. Сви су вриштали и трчали. Дошли су, угасили траку и извукли ми руку. Била је сва модра и крвава. Хитно су ме одвели у болницу и примала сам доста инјекција.

Дуго нисам смела да улазим у теретану. Рука је почела да ми се опоравља. Схватила сам да увек треба да се слушају родитељи, допадало нам се то или не.

Софија Трифуновић Grade 6B

Andela Rakić 7B

Анђела Ракић Grade 7B

Лука Богдановић Grade 6A

Константин Гога Grade 1

Леона Безовић Grade 2

Константин Пашагуи Grade 6A

Маша Видић Grade 2

Лана Лазовић Grade 4B

Marija Kolas Grade 7B

Андрија Гајић Grade 3A

Аурора Елена Крчевинац Grade 2

Адриана Дедић Grade 6A

Чудесна справа мог детињства

Саставни део мамине торбе је била једна чудесна справа која је стално причала са њом. Тај звук давао би знак мојој мами да неко хоће да прича са њом преко те необичне справе.

Из те чудесне, мале кутије, оглашавао се исти умирујући, али помало гласан звук.

Чудесна справа би јој певала када би она хтела, причала са њом и мени је то било јако необично, чудесно и фасцинантно. Та справа као да је била магична или зачарана. Ја сам мислила да су у њој били мали људи или патуљци који би испуштали звукове, певали и који су могли да се виде.

Мислила сам да могу да се виде како плешу, певају, играју се кроз један мали, тамни екран. Испод тог маленог екрана су били неки мали, сиви, коцкасти дугмићи на којима су писали неки црни, помало избледели бројеви и мени неки непознати знаци.

Једном је моја мама из своје торбе извукла једну чудесну и тајанствену справу која је личила на ону стару, али је била већа, било је само једно велико, црно, округло дугме и имао је велики екран који је отприлике заузимао скоро целу нову необичну и тајанствену справу, али је имала исту сврху.

Зато ми је мама поклонила њену стару, чудесну справу да је чувам и користим уместо ње. Сутрадан сам се хвалила и показивала своју необичну справу у вртићу. Сви су јој се дивили и хтели су и они да је имају, али ја сам била једина која ју је имала и обожавала сам је.

Та мамина мала чудесна справа била је један обичан мобилни телефон.

Као и свако

дете, са бујном маштом, све чудне, нове и необичне ствари биле су ми занимљиве и другачије, али сада је та чудесна, мала справа саставни део мог живота.

Сена Петровић 7А

Милутин Костућ Grade 5A

Михајло Девућ Grade 6B

У башти мог детињства

Моје детињство је може описати као башта ружа. Оно је узбудљиво, лепо, маштовито као ружине латице, али и помало тужно као ружино трње.

Одрастала сам у занимљивој, брижној породици. Увек сам знала да ће бити ту за мене. Највише сам рачунала на наранџастог мачка Малишу. Од мог рођења сви су ме мазили и пазили, а он је у почетку био мало љубоморан, али како су пролазили дани он ме је све више волео, и тако се градило наше пријатељство. Он ће се увек налазити у мојој башти као једна латица руже, и ако више није са мном. То је био први трн у мојој башти. Поред тог пријатељства имала сам још лепих успомена. Одлично и трајно пријатељство изградила сам и са другарицом Мајом. Нас две се можемо играти до поноћи и дан-данас. Чак и што су нас путеви раздвојили у друге школе ми се и даље дружимо. Оне се такође налази у мојој башти као разиграна латица на ружи којој треба пуно пажње. Нас две смо се упознале у Београду, где и ја сада живим, али ја сам као мала несташна девојчица живела у Чачку. Када се сетим мог старог дома дође ми да запевам песму: Чачак је дом рођени мој, као ни један твој! Он је запечаћен у мојој башти још од мог рођења, као и полазак у школу. Школа је најлепша ствар која ми се догодила и волела бих да траје заувек.

Живот, као и моја башта детињства састоји се од срећних и тужних догађаја. Ја се надам да ће се моја башта обогатити ружиним латицама и да нећу налетати на ружино трње.

Соња Пијановић 6В

Наталија Мичић Grade 7B

Лена и Лука Лукић Grade 4B Позориште сенки

Ена Алевиновић Grade 7Б

Катја Нешковић Grade 1

Константин Гога Grade 1

Душан Јовановић Grade 2

Константин Гога Grade 1

Марија Маринковић Grade 2

Емма Косара Ђорђевић Grade 2

Порука у мом папирном бродићу

Мој стриц није с нама већ 15 година. Иако га никад нисам упознала, понекад мислим да ме он зове, да жели да ми нешто поручи, да ме привуче. Мој тата је увек видео помало њега у мени. Можда зато што смо обоје близанци? Можда зато што личимо? Или можда зато што има помало његове душе у мом телу. Увек сам се питала, зашто ме дохвати та велика маланхонија кад гледам његове слике... Желим да знам, шта желиш да ми кажеш, Марко...

Сећам се када сам пуштала балоне у велико небо, надајући се да ће их моја бака видети. Хтела сам да урадим нешто боље од тога, само за свог стрица. Направила сам папирни бродић и написала сам поруку за њега. Желим да знам како је, да ли нас гледа и да га боље упознам. Купила сам сунцокрет, узела све његове латице и ставила у брод. То је мој омиљени цвет, а и његов. Моја бака му увек носи то цвеће на месту на којем спава... Залепила сам неке породичне слике на бродићу, па сам кренула ка најближој реци. Док сам шетала нисам могла да отерам све ове мисли из своје главе... Стигла сам до обале реке Саве и само сам села. Гледала сам како моја суза пада у бели папир и претвара се полако у мокру сиву боју. После неколико минута, који су ми чинили као сати, отпустила сам бродић. Био је тако слободан и срећан у водама Саве. Небо је било црвено, вода наранџаста, а бродић мала изгубљена тачка. Надам се да сад знаш колико мислим о теби, Марко.

Дуго од тада тражим знак, у облацима, у природи и у звуковима. Како можеш да осећаш да те неко гледа, а после месец дана више не? Постоји један разлог, али не, није могуће... Можда сам отерала његову душу од себе због тог бродића... Зато што је пре 15 година умро на броду.

Анонимни писац

Групи рад Grade 1

Константин Гоза Grade 1, акционо сликарство

Хелена Вуковић Grade 1

Давид Лука Ђуровић Grade 8B

Iva Petrović Grade 3A

Лазар Јовановић Grade 3A

Портрет међу маскама- краљица Елизабета

Од рођења Елизабету су ословљавали краљицом. Титулу краљице, осим тога што јој је отац био краљ, добила је због своје зрелости и начина размишљања. Народ је знао да је рођена да влада након прославе њеног 6. рођендана.

Прелепог пролећног дана, 21. априла рођена је Елизабета. Ближио се њен 6. рођендан и она је знала да жели да буде за памћење пошто само једном пуни шест година. Хтела је да направи прославу у знак свог рођендана. Тада је још била мала девојчица, али знала је шта жели и родитељи су јој то омогућили.

Припреме за прославу су почеле још у јануару након новогодишње вечери. Елизабета је имала послугу која је добила задатак да испуни све њене жеље и захтеве. Друге недеље јануара Елизабета је отишла у Лилу Ванили, најбољу посластичарницу у Лондону. Дегустирала је разне торте и изабрала какву жели. Била је сведена, светлорозе, петоспратна торта са цирконицама и бисерима који су прављени од кекса умоченог у белу чоколаду и префарбануог у златну боју. Треће недеље јануара Елизабета и њена мајка су бирале шта ће мала краљица да обуче за прославу свог рођендана. Након даноноћног пресвлачења изабрале су. Хаљина је била у струку уска, доле широка, кратка и пуф, светло розе и са дијамантима. Пошто је краљица Елизабета живела у двору очекивано је било да тамо буде прослава. Елизабета је хтела да прослава буде унутра у великој сали и да цео врт буде украшен у случају да буде лепо време да људи могу да излазе и напоље.

Декорација је пристигла 17. априла. Била је исто у светлорозе тону и било је много балона и украса. Дан после је почела декорација двора, у двору се само смењивало особље које је декорисало да све буде савршено. Када би Елизабета угледала грешку, то је морало испочетка да се уради. Тема прославе је била елганција, кроз светлорозе боју. На самом улазу у двор стајале су статуе од леда у облику Елизабете. Статуе су биле обучене у Елизабетину хаљину, ту би гости остављали поклоне и узимали свој поклончић. Елизабета је сматрала да треба да свако добије поклон, пошто се сви радују поклонима.

Дошао је и тај дан, 21. април 1958. Краљица Елизабета је напунила 6 година. Увече у шест сати је почињала рођенданска прослава. Торта, колачи и најбољи кувари су стигли у пет сати. Гости су полако почели да пристижу око шест сати, али Елизабете нигде није било. Док су гости пристизали Елизабети су фризери сређивали косу и стилиста јој је облачио светлорозе хаљину и беле кожне патике. Елизабета је свечано ушла на прославу

свог рођендана спуштајући се низ степенице. Када је сишла прво се поздравила са свим гостима. Прослава је прошла одлично, Елизабета је била баш задовољна.

Сви гости који су били на прослави краљичиног 6. рођендана су били одушевљени како је она сама све то приредила. Кад год би причали са Елизабетиним родитељима, говорили би како је она рођена да буде краљица и да су сигурни да ће она то и постати једног дана.

Хара Љапис 9Б

Лола Петровић Grade 5A

Милена и Хелена Grade 1

Хелена Миловановић Grade 5A

Тадија Поповић Grade 5A

Марко Баћановић Grade 5A

Марија Сибиновић Grade 5A

Александра Стојиљковић, Grade 1

Поглед на детињство

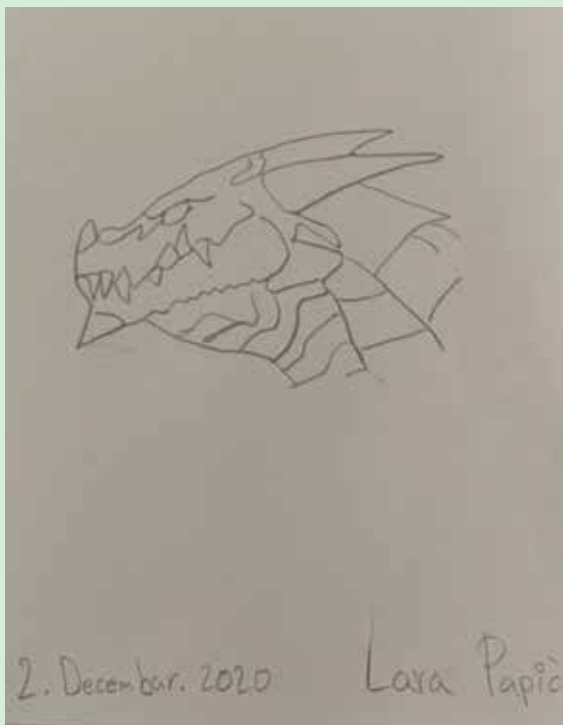
Моје детињство било је предивно, најлепши део мога живота.

Увек сам била главна маза у породици, главни разлог за то био је јер сам најмлађа. Сви су увек желели све да ми угоде, што сам волела, али, признајем, понекад и искоришћавала. Увек сам се трудила да будем добра и пристојна, као права девојчица. Волела сам да удовољим другима, да их изненадим. Управо због тога била сам свима слатка. Највише од свега волела сам да се играм, али не сама, то ми никада није било занимљиво.

Иако сам увек терала друге да се играју са мном, знала сам да је и њима било занимљиво колико и мени. Никада нећу заборавити те луцкасте игре са својим најближима. Такође, сам јвеома волела да идем код своје тетке Снеже која ме је волела и неговала као мајка. Увек бих од ње одлазила у највећим сузама које би лиле низ моје обрашчиће, све док се не вратим својој кући. Тада би ме утешио мој драги бата Дуле. Али, све у свему моје детињство ми је најдраже искуство које ми се икада догодило.

Пресрећна сам што су ми дивно детињство омогућили моји драги чланови породице. Поготово, мој бата који је увек био ту за мене да ми помогне и да ме посаветује.

Нађа Шејић 6А

Лара Панић Grade 6A

Лука Гузијан Grade 3A

Марко Зејнилагић Grade 2

Марко Милетић Grade 5A

Милена Мишкулин Grade 1

Маша Алеуровић Grade 9Б

Мирјана Симић Grade 3А

Никола Колетић Grade 5А

Милена Мишкулчин Grade 1

Николина Стојиљковић Grade 7B

Нина Ђокић Grade 8A

Петра Радовић Grade 3A

Павле Петровић Grade 5A

Хелена Вуковић Grade 1

Ређа Карановић Grade 8B

Соња Пујановић Grade 6B

Софија Трифуновић Grade 6B

Угљеша Вуковић Grade 4B Позориште сенки

Тамара Лечић Grade 8A

Life

- Life is Full of ups and downs
- But there is only one with all the crowns
- When you can't go to the left neither right
- There is a poem that you can write
- And never worry you're always gonna be the first to get the invite

Jovana Tolimir

ENJOY
EVERY
MOMENT
OF
YOUR LIFE

Bully love

- Whatever he says it's not true,
- and it shouldn't be hurting you
- But maybe it's just a ghost in me
- that wakes up and says boo.
- I hope your love for me is true
- couse i have to get through.

Jovana Tolimir

Прљава или чисто, није исто

Андрија Радуловић Grade 5A

Дејана Станојковић Grade 5A

Алексија Стојиљковић Grade 1

Дејана Станојковић Grade 5A

Давид Гузијан Grade 3A

Дуња Шимић Grade 5A

Прљаво или чисто, није исто

Ива Петровић Grade 3A

Лазар Јовановић Grade 3A

Јулијана Милић Grade 5A

Лолa Петровић Grade 5A

Константин Гога Grade 1

Лука Гузијан Grade 3A

Прљаво или чисто, није исто

Марија Сибиновић Grade 5A

Милена Мишкулин Grade 1

Миа Симић Grade 3A

Павле Милосављевић Grade 5A

Теодора Маринковић Grade 3A

Петра Радовић Grade 3A

Прљаво или чисто, није исто

Тадија Поповић Grade 5A

Хелена Вуковић Grade 1

Филип Станковић Grade 5A

Rudjer Eco warriors

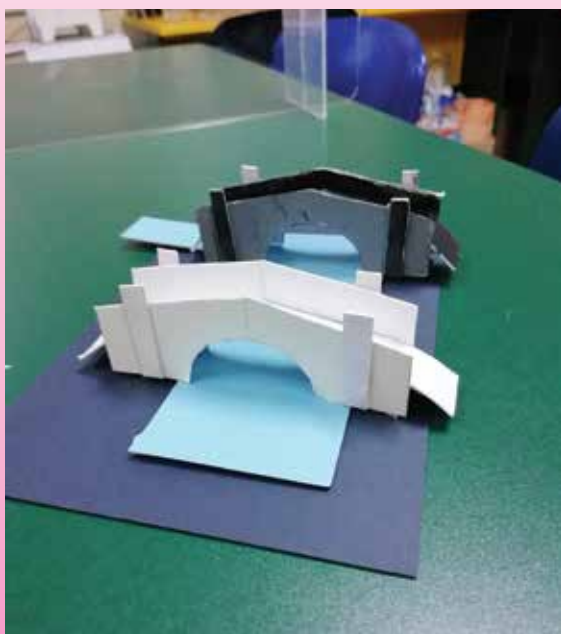
Help us create a Bright Future. Art and recycling goes hand in hand. Eco artists are turning recyclables into creative pieces of art. We all have trash. But did you know you can use such stuff to make art?

Triangulation and bridges

Systems of triangulation — where multiple triangles are reiterated to form a network of structure and support.

PAPER CRAFT

ATL- communication

Eco housing

Са некима можемо и отпловити...

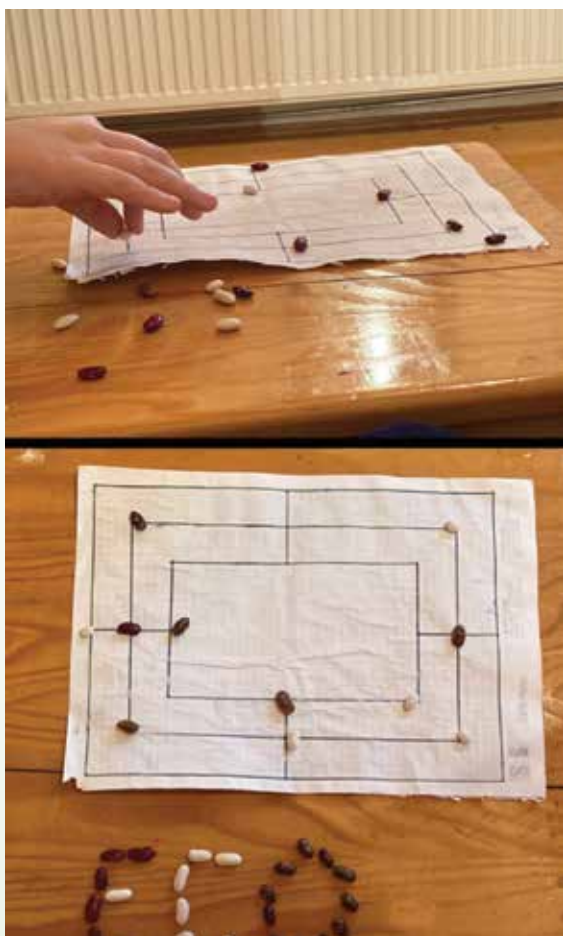

И наставник сајено са њима...

И до следећег сусрета...

Искра Џаковић- узра Grade 7A

Марко Банаћ Grade 6B

Искра Џаковић- узра Grade 7A

Станислава Подробњак Grade 6A

Софија Трифуновић Grade 6B

Мариа Берендикова Grade 6A

Марко Петковић Grade 6B

Марта Влатоњић Grade 6A

Jovan Conille Grade 6B

PYP свет

Kelso's Choice

Kelso's Choice је превентивни програм осмишљен да оснажи децу за доношење добрих одлука и самостално решавање конфликта. Овај програм се у нашој школи примењује већ трећу годину, и сви ученици који нам се придружују бивају обухваћени едукацијом за овај програм.

Више информација о самом програму

Овај програм учи ученике да:

- Препознају своје мисли, емоције и понашање
- Развијају унутрашњи фокус контроле
- Развијају личну одговорност за своје одлуке
- Смање тужање
- Науче разлику између „малих“ и „ВЕЛИКИХ“ проблема
- Развију вештине решавања конфликта у школи и ван ње (и када нико од одраслих није у близини).

Неспоразуми у комуникацији и конфликтне ситуације међу децом су свакодневна и нормална појава. Међутим, увредљиви коментари и гестикулације упућене супротној страни, као и физички контакти и напади на друге ученике су неприхватљиви начини решавања неспоразума и конфликта у школи.

Наш циљ је да кроз програм Kelso's Choice ученике научимо на које све позитивне и прихватљиве начине могу да се снађу у овим непријатним и тешким ситуацијама.

Програм подразумева да ученици науче да направе разлику између „великих“ и „малих“ проблема и да када процене да се ради о „малом“ проблему, испробају бар две од научених стратегија које су одговарајуће у датој ситуацији, пре него што се обрате за помоћ одраслој особи. Када процене да се ради о „великом“ проблему, онда се одмах обраћају за помоћ одраслој особи.

На кључним местима у школи, у свакој учионици постављени су постери, као и банер у школском дворишту и на њима су сликама представљена понуђена решења и стратегије за самостално, ненасилно решавање конфликтних ситуација.

Применом овог програма сматрамо да ће ученици развити ефикасне вештине решавања конфликта које могу стално користити. То ће им помоћи да се суочавају са проблемским ситуацијама на позитиван начин и да проналазе адекватна решења да те ситуације реше. Када овладају овим вештинама и у проблемској ситуацији знају шта да предузму, не осећају више притисак у проблемским ситуацијама и смањује се број конфликтних ситуација у школи и код куће у којима учествују.

Келсо радионице

У четвртак 22.10. ученици Grade 4Б припремили скечеве за ученике Grade 1 и Grade 2 разреда у дворишту наше школе.

Ученици Grade 4Б су припремили 3 мини-представе у којима су приказали неке проблемске ситуације и сукобе из свакодневног живота ученика и на који начин је Келсо својим понуђеним решењима помогао деци да реше проблеме на које су наилазили. На крају су организовали и мали квиз у ком су доделили награду ученику који је успео да препозна и објасни 2 од поунуђених решења.

Kelso's Choice је превентивни програм осмишљен да оснажи децу за доношење добрих одлука и самостално решавање конфликта. Овај програм се у нашој школи примењује већ трећу годину, и сви ученици који нам се придружују бивају обухваћени едукацијом за овај програм.

Часови у PYP програму

Облици и методе рада у PYP програму су прилагођени развојним карактеристикама деце и потенцирају њихову радозналост и истраживачки дух. Овако изгледа један уобичајени дан у нашој школи. Ученици Grade 4 се баве истраживањем светлости у оквиру предмета Science, а Grade 3 уче таблицу множења на часу математике, наставом путем открића.

РҮР Игре у природи

PYP Van Gog Grade 1

Писмо Деда Мразу, Константин Гога Grade 1

Писмо Деда Мразу, Милена Мишкулин Grade 1

Писмо Деда Мразу, Алексија Стојиљковић Grade 1

Писмо Деда Мразу, Хелена Вуковић Grade 1

**Адриана
Дедић**

**Лука
Богдановић**

**Shani
Goldman**

**Нађа
Шејић**

**Лазар
Маркићевић**

**Тара
Станчевић**

**Разредни старешина
Катарина
Милошевић**

**Учитељица
Јулијана
Мердовић**

**Директорка
Гордана
Петковић Срзентић**

**Станислава
Подробњак**

**Филип
Зифра**

**Мариа
Бердникова**

**Магдалена
Стевановић**

**Игњат
Докмановић**

**Уна
Луковић**

**Матеја
Бојић**

**Лара
Папић**

**Филип
Милићевић**

**Ива
Чучковић**

**Александар
Schoch Дракулић**

**Соња
Пијановић**

**Михајло
Девић**

**Лана
Штулић**

**Андрија
Костић**

**Софиа
Трифуновић**

**Богдан
Милановић**

**Марта
Бижић**

**Директорка
Гордана
Петковић Срзентић**

**Ива
Ристић**

**Марко
Петковић**

**Марко
Балаћ**

**Уна
Џавић**

**Маша
Тасић**

**Јован
Conille**

**Дејан
Милованић**

**Софиа
Балтић**

**Учитељица
Гордана Јосимов**

Бисери

- „То смо **помењивали**“, запажа Реља 8Б. (читај: помињали)
- „Били смо на **КрТу**“, саопштава Александар 8А. (читај: Крфу)
- Александар 6Б каже: „Био је **енергетичан**.“ (читај: енергичан)
- „Бићу **писатељица**“, износи своју жељу Тара 6А. (читај: списатељица)
- „Децо, ко су сватови?“, пита наставница Весна. „То су унапређени полицајци“, сматра Марко 6Б.
- Наставница Весна чита одломак из аутобиографије Милутина Миланковића: „Трећи разред донесе с почетка све сама разочарања. Добисмо нове наставнике, слабије од претходника. Предмети неинтересантни, историја – средњи век, досадан сам по себи...“ Марко 6Б прекида наставницу и каже јој: „Наставнице, коначно ме неко разуме!“
- Марко 6Б тумачи роман „Аги и Ема“ и каже. „Кад сам схватио да се Ема преселила близу Агија, ја сам **издахнуо**.“ (читај: одахнуо)
- „Тај глаголски облик је **имперлатив**“, каже Дарија 8А. (читај: императив)
- „Он је стално маштарао“, тумачи Матеја 8Б.
- Јован 6Б пита наставницу Весну на тесту из музичке културе: „Наставнице, кад смо ми радили **летвицу**?“ (читај: лествицу)
- „У ком лицу приповеда?“, пита наставница Весна Милу 8Б. „Приповеда у **свом** лицу“, каже Мила. (читај: првом)
- Марко 6Б одређује књижевни род и каже: „То је **етика**.“ (читај: епика)
- Борис 7Б решава гласовну промену у речи и каже: „То је **субиларизација**!“ (читај: сибиларизација)
- Наставница Весна, на онлајн настави, пита одељење 6А да ли су нешто преписали. „Одувек“, каже Филип.
- Урош 8А каже: „Песма припада **посоковском** кругу!“ (читај: покосовском)
- Наставница Весна пита ученике 7Б како се зовестановник Рима. Александар каже: „**Римчанин**!“

- Наставница Весна пита Игњата 6А зашто није предао домаћи задатак. Игњат каже: „Нисам имао прилику.“
- „Ааа, такооо, а ја сам мислила да су они Србини, а не Турци“, каже Магдалена 6А.
- „Кад је Турак отишао...“, каже Лара 6А.
- „Анђелија је успела да **размири** браћу“, тумачи песму Нађа 8Б. (читај: помири)
- „Која је основа карактеристика бајки?“, пита наставница Весна. Лука 6А каже: „Бајке су **неистине**!“ (читај: неистините)
- „Онда је најмлађи царев син звао аждају да изађу на **калемегдан**“, каже Нађа 6А. (читај: мегдан)
- „Мене је мама баш доста **пропитавала** падеже“, саопштава Лара 6А. (читај: пропитивала)
- Уна 6Б упоређује карактеристике новеле и бајке и уочава: „Јасно је да „Дјевојка цара надмудрила“ нема карактеристике бајке. Дјевојка је изузетно паметна, надмудрила је цара, показала надмоћ жена, а то није фантастика, то је стваран мотив.“
- Наставница Весна пита ученике да ли знају ко је сајција. Магдалена 6А каже: „ Онај који стално гледа у сат.“
- Питали су ме данас моји ђаци (Grade 1) “Колико траје зимски распуст?”, а ја им кажем да траје 30 дана. Они кажу: “Јао, то је пуууунооо...” “Има још један распуст, током лета, који је још дужи”, кажем и ја. “Колико траје?”, питају ме знатижељно. “80 дана”, одговарам. “Јаооо... па ми не можемо да идемо на тај распуст!” “Зашто?” пита м збуњено. “Па, ми не знамо да бројимо до 80, нећемо знати када да се вратимо у школу!”
- Нина 8А објашњава на часу српског језика и књижевности поступак Малог Радојице и запажа: „Откако је он **ушао** у хајдуке...” (читај - отишао)

Настајање уметничког дела Grade 1